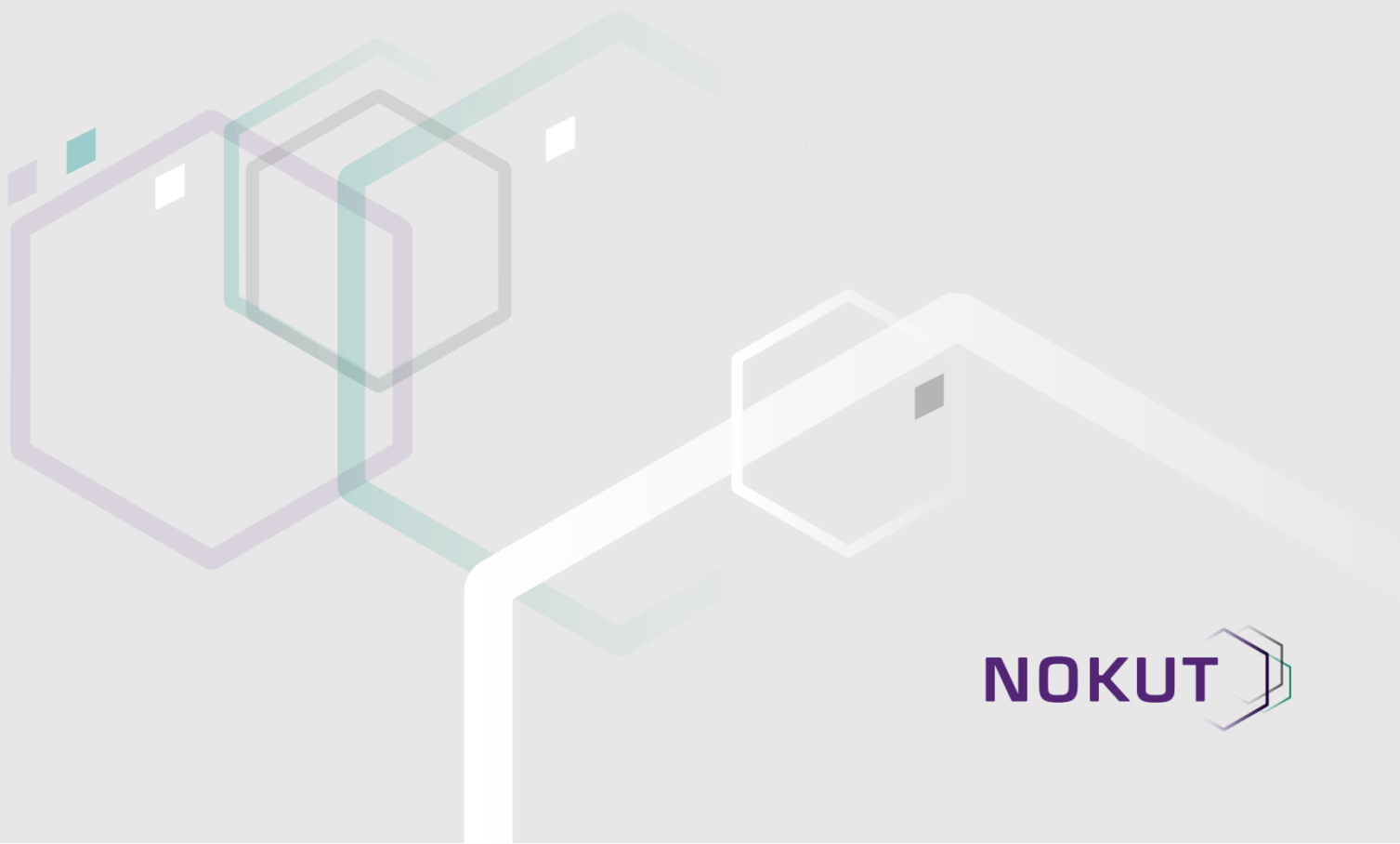

Studiebarometeret: Rapport 1-2018

Studiebarometeret 2017: hovedtendenser

Pål Bakken, Lars Fredrik Pedersen, Kristoffer Fretland Øygarden

NOKUT

Forord

Den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret ble gjennomført for femte gang høsten 2017. Om lag 31 000 studenter svarte på undersøkelsen, noe som utgjør en svarprosent på 48 %. Undersøkelsen dekker så godt som alle norske universiteter og høyskoler og totalt inngår 1 767 studieprogrammer.

Den nasjonale studentundersøkelsen og arbeidet med nettportalen www.studiebarometeret.no utføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet.

Studiebarometeret.no skal gi enkel og brukervennlig informasjon om opplevd studiekvalitet på studieprogrammer som tilbys av norske høyere utdanningsinstitusjoner. Informasjonen skal bidra til å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi informasjon om studenters syn på studiekvalitet. Portalen er nyttig for studiesøkere, studenter, tilsatte ved høyskoler eller universiteter og andre med interesse for høyere utdanning. Oppdaterte resultater publiseres i portalen i februar hvert år.

Undersøkelsen spør om studentenes oppfatninger om kvalitet i studieprogrammer ved norske høyskoler og universiteter. Formålet med Studiebarometeret er å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi nyttig informasjon om studiekvalitet. NOKUT formidler årlig data, i form av grafiske rapporter og anonymiserte rådata, til høyskoler og universiteter. Institusjonene er en vesentlig brukergruppe, og bidrar også i stort monn i arbeidet med å få studenter til å besvare spørreskjemaet og til å utvikle spørreskjemaet.

I denne rapporten presenteres hovedresultatene fra Studiebarometeret 2017. Rapporten bruker mest plass på spørsmål som var nye i 2017. I tillegg viser vi tidsserier for de andre spørsmålene. Vi ser også på forskjeller mellom utdanningstyper.

Oppsummering av hovedfunn fra Studiebarometeret 2017

Studiebarometeret ble gjennomført for femte gang høsten 2017, og nesten 31 000 studenter besvarte spørreskjemaet. Undersøkelsen dekker så godt som alle norske universiteter og høyskoler, og totalt inngår omtrent 1 800 studieprogrammer.

Norske studenter er fornøyde!

Studenter ved norske høyere utdanningsinstitusjoner er godt fornøyde med kvaliteten på studieprogrammene de går på. Årets resultater samsvarer i stor grad med resultatene fra tidligere år.

Variasjonen i overordnet tilfredshet mellom utdanningstypene er små, selv om noen skiller seg ut. På studieprogramnivå er variasjonen større, selv om de fleste programmene ligger nær det nasjonale gjennomsnittet på 4,1 (på en skala fra 1 til 5, der 5 er mest positiv).

Studentene er mest fornøyde med arbeidslivsrelevans, litt mindre med praksis

Arbeidslivsrelevans er et av områdene studentene er mest fornøyde med: 84 % mener studieprogrammet deres er yrkesrelevant eller at det i stor grad er yrkesrelevant.

Studentene er jevnt over fornøyde med praksis, men peker på kommunikasjonen mellom praksissted og høyskole/universitet som et klart forbedringspunkt. De er heller ikke veldig fornøyde med hvordan høyskolen/universitetet forberedte studentene på praksisopplæringen.

Minst fornøyde med tilbakemelding og veiledning

Noe av det studentene er minst fornøyde med i hele undersøkelsen er tilbakemeldinger og veiledning. Bare om lag halvparten av studentene er fornøyde med de faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på eget arbeid og den faglige veiledningen de mottar. Studentene er heller ikke fornøyde med sine muligheter til å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet og hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp.

Forventninger fra de faglige ansatte, motivasjon og studieinnsats

Klare krav og forventninger fra de faglig ansatte kan føre til mer og bedre motivasjon og læring. De aller fleste studentene mener det blir stilt klare krav og forventninger, men det er betydelige forskjeller mellom utdanningstyper. Egen motivasjon er svært viktig for studieinnsatsen. Studentene oppgir i stor grad at de er motivert for studieinnsats og at de opplever egen studieinnsatsen som høy. Samtidig er de ærlige nok til å innrømme at de ikke er godt forberedt til undervisningen. De aller fleste opplever at studieprogrammet er faglig utfordrende, men bare noe over halvparten mener at studieprogrammet bidrar til egen motivasjon for studieinnsats.

I 2017 oppgir norske heltidsstudenter at de bruker om lag 35 timer i uken på studiene sine, men variasjonene mellom utdanningstyper er stor. Tidsbruken har vært stabil over tid både på overordnet nivå og på alle utdanningstyper.

Internasjonalisering

I årets undersøkelse har internasjonalisering fått stor plass. Studentene ble stilt en lang rekke spørsmål omkring egne erfaringer med utveksling eller andre utenlandsopphold, om mulighetene for utveksling

og om omfanget med og tilfredsheten med ulike former for internasjonalisering ved studieprogrammet deres.

Utenlandsopphold gir stort faglig utbytte og økt motivasjon

De aller fleste av studentene i undersøkelsens datagrunnlag har ikke vært på utenlandsopphold. Imidlertid har et betydelig mindretall erfaringer med ulike former for utenlandsopphold, som utveksling, feltarbeid, kurs og praksisopphold. Både studenter som har vært på korte og lange utenlandsopphold oppgir at oppholdet ga stort faglig utbytte og økt motivasjon. De fleste av respondentene er inne i sitt 2. studieår og har (ennå) ikke vært på utvekslingsopphold. Mange av disse oppgir at livssituasjonen gjør det vanskelig å reise på utveksling og at de ikke er motivert for det. Mange oppgir at institusjonen ikke informerer godt om eller oppmuntrer til utvekslingsopphold.

Internasjonale aspekter ved eget studieprogram

De fleste studentene oppgir at svært lite av undervisningen foregår på engelsk, at lite av pensum er på engelsk og at det er få internasjonale studenter på studieprogrammet de går på. Det er få studenter som svarer at de foretrekker engelsk fremfor norsk som undervisningsspråk og at de foretrekker pensum på engelsk fremfor norsk. Her er imidlertid masterstudenter langt mer «engelskvennlig» enn bachelorstudenter.

Integrasjon mellom norske og internasjonale studenter er for dårlig

De fleste av studentene som oppgir at det er internasjonale studenter på studieprogrammet sitt, mener at integrasjonen mellom de norske og de internasjonale studentene ikke er god. Et betydelig mindretall av de internasjonale studentene oppgir også at de aldri eller nesten aldri deltar på faglige eller sosiale aktiviteter – verken med norske eller andre internasjonale studenter.

Digitalisering – omfanget er lavt og tilfredsheten høy

Omfanget av bruk av digitale hjelpemidler er noe lavt og varierer i sektoren, både mellom utdanningstyper og mellom studieprogram. Studentene er i stor grad positive til hvordan digitale hjelpemidler brukes: De aller fleste mener at de digitale hjelpemidlene som brukes i studieprogrammet er brukervennlige og at de brukes på en hensiktsmessig måte. Studenter som opplever at digitale hjelpemidler i stor grad brukes, er mer fornøyde med bruken av disse hjelpemidlene enn studenter som opplever at digitale hjelpemiddel brukes i liten grad.

Studentene er fornøyde med digitalisering av eksamen og vurderinger

Eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer er et område studentene er fornøyde med. Studentene er positive til bruk av digitale hjelpemidler i tilknytning til vurderingsformene. Mange påpeker spesifikt dette i et fritekstfelt, mens andre poengterer at de savner mer bruk av digitale hjelpemidler i forbindelse med vurderingsformene.

Organisering av studieprogrammet

Vi spør også studentene om deres syn på informasjon om studieprogrammet og den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet. Noe over halvparten av studentene er ganske fornøyde med organiseringen av studieprogrammet. Et ganske stort mindretall, cirka 15 %, er misfornøyde, mens cirka en tredjedel svarer nøytralt.

Studentene er fornøyde med biblioteket, mindre fornøyde med undervisningslokalene

Studie- og læringsmiljø er et område studentene jevnt over er fornøyde med, spesielt fornøyde er de

med bibliotek og bibliotekstjenester. Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid er det enkeltspørsmålet innenfor dette området der studentene er minst fornøyde.

Innhold

1	Generelt om Studiebarometeret	1
2	Endringer i spørreskjemaet i 2017	1
2.1	Organisering av studieprogrammet	2
2.2	Vurderingsformer	2
2.3	Digitalisering	3
2.4	Internasjonalisering	3
2.5	Valgbare batterier	4
2.6	Andre endringer	4
3	Organisering av studieprogrammet	4
4	Vurderingsformer	6
5	Digitalisering	8
6	Internasjonalisering	12
6.1	Studenter som har vært på et utvekslingsopphold	14
6.2	Studenter som har vært på andre former for studieopphold i utlandet	17
6.3	Studenter som ikke har vært på et utvekslingsopphold	19
6.4	Spørsmål om internasjonalisering stilt til alle studentene	20
6.5	Spørsmål stilt til norske studenter	21
6.6	Spørsmål stilt til de internasjonale studentene	22
6.7	Spørsmål om undervisningsspråk, engelsk pensum og sosial og faglig integrering ..	23
7	Andre batterier - tidsserier	24
7.1	Undervisning og veiledning	25
7.2	Studie- og læringsmiljø	26
7.3	Medvirkning	27
7.4	Eget engasjement	28
7.5	Inspirasjon	29
7.6	Praksis	30
7.7	Arbeidslivsrelevans	32
7.8	Forventninger	34
7.9	Læringsutbytte	35
8	Overordnet tilfredshet	37
8.1	Overordnet tilfredshet fordelt på utdanningstyper og studieprogram	37

8.2	Endringer over tid i overordnet tilfredshet per studieprogram	39
9	Tidsbruk.....	41
10	Hva er viktig for studentenes overordnede tilfredshet?	45
11	Refleksjoner	46
	Vedlegg	48

1 Generelt om Studiebarometeret

Kunnskapsdepartementet ga NOKUT i oppdrag å gjennomføre Studiebarometeret. Oppdraget besto i å gjennomføre en spørreundersøkelse og legge ut informasjon fra den på studieprogramnivå i en ny nettportal.

Det femte Studiebarometeret ble gjennomført høsten 2017. En lenke til spørreskjemaet ble sendt til 2. års bachelorstudenter, 2. års masterstudenter og 5. års studenter på mastergradsutdanninger som er 5 år eller lengre¹. Totalt inngår 64 000 studenter fra 43 institusjoner og nesten 1 800 studieprogrammer i populasjonen. Så og si samtlige universiteter og høyskoler deltar i undersøkelsen. I 2017 besvarte 30 850 studenter Studiebarometeret, noe som tilsvarer 48 % av populasjonen. Detaljer i gjennomføringen av spørreundersøkelsen vil beskrives i en separat rapport. Resultatene for hvert studieprogram² publiseres på www.studiebarometeret.no tidlig i februar 2018.

Det samme skjemaet sendes til alle studenter, uavhengig av type studieprogram. Spørreskjemaet består av om lag 100 spørsmål, som primært handler om studentens opplevelse av studiekvaliteten på studieprogrammet sitt. Vi spør blant annet om synspunkter på studie- og læringsmiljø, undervisning og veiledning, læringsutbytte og arbeidslivsrelevans. I tillegg dekker vi dimensjonen studentinvolvering ved at studentene får en del spørsmål om motivasjon, studieinnsats og forventninger. Spørreskjemaet består både av spørsmål og påstander. I det følgende bruker vi begrepet spørsmål. Spørsmålene besvares ved hjelp av en femdelt skala (fra «Ikke tilfreds» til «Svært tilfreds», fra «Ikke enig» til «Helt enig» eller fra «I liten grad» til «I stor grad») med en vet ikke-kategori. Unntakene er spørsmålene om studieinnsats, der et timetall skrives inn.

Denne rapporten omhandler de overordnede resultatene fra spørreundersøkelsen i 2017. Den inneholder en del sammenligninger med resultater fra de foregående undersøkelsene og ser på forskjeller mellom ulike delgrupper av populasjonen, primært utdanningstyper³.

2 Endringer i spørreskjemaet i 2017

NOKUT har kontinuerlig fokus på å forbedre spørsmålene. Samtidig ønsker vi å beholde de fleste uendret fra år til år for å skaffe et grunnlag for sammenlikning og analyse av utvikling over tid.

De aller fleste spørsmålene forble uendret i 2017. NOKUT gjorde likevel en del større forandringer. Endringene kom som følge av egne vurderinger, innspill fra institusjonene og innspill fra Studiebarometerets referansegruppe⁴. Vi tester de nye spørsmålene ved hjelp av fokusgruppeintervjuer med studenter og/eller egne elektroniske spørreundersøkelser før de legges inn i Studiebarometerets spørreskjema.

¹ Dette inkluderte 4-, 5- og 6-årige profesjonsutdanninger som grunnskolelærere, lektor, sivilingeniør, medisin, odontologi med flere.

² Nettportalen viser bare svardata på studieprogram som tilfredsstillers terskelverdiene våre for svarprosent og antall svarende, som er satt ut fra krav til robusthet og anonymitet. Hovedregelen er at minst 10 studenter skal ha svart for at vi viser svardata. Mer detaljer finnes under fanen *Terskelverdier og sammenslåing av resultater* på <http://studiebarometeret.no/no/artikkel/2>

³ Grupperingen «utdanningstyper» er en kategorisering av studieprogram NOKUT har utviklet for analyseformål.

⁴ Referansegruppen kommer med råd til blant annet utvikling av skjema, og består av representanter fra sentrale aktører i sektoren.

Skjemaet er organisert tematisk, i spørsmålsbatterier. Om lag tre fjerdedeler av batteriene og spørsmålene gjentas hvert år, noe som sikrer gode tidsserier. Den siste fjerdedelen av skjemaet benyttes til alternerende batterier, noe som gir god fleksibilitet og muligheter til å fokusere på ulike tema det enkelte året. Et slikt system, med alternerende batterier, gjør også at vi kan stille en del av de samme spørsmålene med ulike års mellomrom. Se vedlegg 1 for en oversikt over hvilke tema som har vært med i spørreskjemaene over tid. I tillegg til at hele batterier tas inn eller ut, justerer vi noen ganger spørsmålsformuleringer, tar enkeltspørsmål ut og/eller erstatter dem med nye.

Disse endringene har som konsekvens at ikke alle spørsmål kan sammenlignes over tid. På tross av en del endringer i 2017 er imidlertid de fleste spørsmål og indekser sammenlignbare med tidligere år.

2.1 Organisering av studieprogrammet

Det ble innført et nytt batteri med fire spørsmål om Organisering av studieprogrammet.

Batteriet består av to spørsmål som omhandler informasjon om både administrative og faglige forhold, et om administrativ tilrettelegging og et om faglig sammenheng mellom emnene. Spørsmålene om informasjon og om administrativ tilrettelegging kan sees på som en videreføring og en ytterligere detaljering av det tidligere spørsmålet om «studieadministrasjon og informasjon». Dette spørsmålet fantes før i batteriet Læringsmiljø. Spørsmålene kan ikke sammenlignes over tid.

Spørsmålet om faglig sammenheng er en videreføring av det tidligere spørsmålet om «(programmet) består av emner som henger godt sammen», som før fantes i batteriet Studieprogrammets evne til å inspirere. Spørsmålet ble justert til å gjelde bare den faglige dimensjonen ved sammenhengen mellom emnene. Dette mener vi er en god tydeliggjøring, men det innebærer at resultatene ikke er sammenlignbare over tid.

2.2 Vurderingsformer

Batteriet ble kraftig endret i 2017. Endringene ble gjennomført etter innspill fra referansegruppa og sektoren for øvrig samt egne ideer. Vi har endret navnet på batteriet til Vurderingsformer. Før het det Eksamens- og vurderingsformer.

Flere av de tidligere spørsmålene om dette temaet var av en slik karakter at en høy score ikke nødvendigvis innebar noe positivt og at en lav score ikke nødvendigvis innebar noe negativt – til forskjell fra de andre spørsmålene i spørreskjemaet. Svardataene var altså vanskelige å tolke.

Kun to av spørsmålene fra batteriet i 2016 er derfor videreført i 2017. Disse handler om i hvilken grad vurderingsformene er knyttet til pensum, og om de krever forståelse og resonnement fra studentens side. De resterende tre spørsmålene fra 2016 er byttet ut med fire nye spørsmål. De nye omhandler bruk av studierelevant kunnskap, vurderingskriterier, tilrettelegging for bruk av digitale hjelpemidler og vurderingsformenes bidrag til studentens faglige utvikling. Spørsmålet om digitale hjelpemidler inneholder også en info-knapp med begrepsavklaring. Batteriet inkluderer i 2017 også et fritekstfelt for mer inngående tilbakemeldinger.

2.3 Digitalisering

I 2016 startet Norgesuniversitetet og NOKUT et samarbeid rundt studentundersøkelsene Digital tilstand og Studiebarometeret. Blant annet ble et batteri med spørsmål fra Digital tilstand inkludert som en integrert del av Studiebarometerets spørreskjema. Samarbeidet ble videreført i 2017, men ingen av spørsmålene. Spørsmålene i 2017 er kommet til som et samarbeid mellom Norgesuniversitetet og NOKUT og er i stor grad basert på et forslag fra Universitetet i Bergen.

De fleste spørsmålene handler om i hvor stor grad digitale hjelpemidler brukes og i hvor stor grad det legges til rette for bruk av digitale hjelpemidler. Batteriet har også et spørsmål der vi spør om «Jeg deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler». De to siste spørsmålene dreier seg om hvordan digitale hjelpemidler brukes. I tilknytning til dette batteriet la vi inn en hjelpetekst i spørreskjemaet det vi forklarer hva vi mener med digitale hjelpemidler.

Batteriet inkluderer i 2017 også et fritekstfelt for mer inngående tilbakemeldinger.

2.4 Internasjonalisering

Flere store spørsmålsbatterier om internasjonalisering ble utviklet til Studiebarometeret 2017. Disse erstatter spørsmålene om internasjonalisering som var inkludert i Studiebarometeret 2016. Spørsmålene ble utviklet i samarbeid med Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU).

I det følgende bruker vi begrepet «internasjonale studenter» om de som selv definerte seg som det i spørreskjemaet, mens vi for alle andre bruker begrepet «norske studenter». I inngangsspørsmålet til denne delen av skjemaet ba vi respondentene ta stilling til om de «... har kommet til Norge for å ta deler av eller en hel bachelor- eller mastergrad ...».

Formålet med spørsmålene er å undersøke ulike sider ved internasjonalisering. NOKUT ville dekke dette grundig, og inkluderte batterier som er ment å gi innsikt i følgende spørsmål:

- a) Hvor mange internasjonale studenter er det i Studiebarometerets populasjonen, hvor kommer de fra og hvor lenge planlegger de å være i Norge?
- b) Skiller de internasjonale studentene seg fra de norske i sine synspunkter på studiekvalitet?
- c) Hvor mange studenter har vært på utveksling, og hva er deres erfaringer fra utvekslingsoppholdet?
- d) Hvor mange studenter har vært på kortere utenlandsopphold (praksisopphold, feltarbeid, kurs, konferanse eller studietur), og hva er deres erfaringer fra utenlandsoppholdet?
- e) Hva er studentenes opplevelse av mulighetene for, informasjon om og motivasjon for utveksling?
- f) Hvordan er de norske og de internasjonale studentene faglig og sosialt integrert?
- g) Hva er omfanget av internasjonalisering (pensum, undervisning etc.) på studieprogrammet?
- h) Hva synes studentene om internasjonalisering på studieprogrammet sitt?

En del av resultatene vil først og fremst kunne brukes på nasjonalt nivå. Det skyldes at det er for få svarende til å bruke resultatene på studieprogramnivå, ettersom de fleste ikke har erfaring med utveksling/utlandsopphold eller er internasjonale studenter. Andre spørsmål er stilt til alle, eller de fleste studentene, og resultatene fra disse kan også brukes på studieprogramnivå.

En bredere omtale av disse spørsmålsbatteriene finnes i kapittel 6.

2.5 Valgbare batterier

NOKUT innførte i 2017 et system med valgbare batterier. Hver institusjon kunne velge å inkludere maksimalt to av fire av følgende batterier:

- Omfang av tilbakemelding og veiledning
- Tilfredshet med tilbakemelding og veiledning
- Bruk av undervisnings- og arbeidsformer
- Bidrar undervisnings- og arbeidsformer

De to første batteriene ble først med i spørreundersøkelsen i 2015, men ble tatt ut i 2016. I det første av dem spør vi studentene om hvor ofte de har fått ulike typer tilbakemeldinger, mens vi i det andre spør om deres tilfredshet med tilbakemeldingene. Ett eksempel på en type tilbakemelding vi spør om er «Tilbakemeldingene fra faglig ansatte på skriftlig arbeid før endelig innlevering».

De to siste batteriene har vært med de tre siste årene. Vi spør først studentene om i hvilken grad ulike undervisnings- og arbeidsformer brukes i studieprogrammet, eksempelvis «forelesning», «seminar» og «case». Deretter spør vi om i hvilken grad de samme undervisnings- og arbeidsformene bidrar til læring.

For institusjoner som *ikke* valgte noen av disse fire batteriene, ble skjema lengden redusert. Om lag halvparten av institusjonene valgte enten ingen eller to batterier, kun to institusjoner valgte å kun ha ett batteri. Hvert batteri ble valgt av mellom 9 og 16 institusjoner.

2.6 Andre endringer

I tillegg til endringene beskrevet ovenfor, har det blitt gjort mindre endringer. Dersom disse endringene har betydning for svarfordelingen og/eller tolkningen av svarene, blir de omtalt andre steder i denne rapporten.

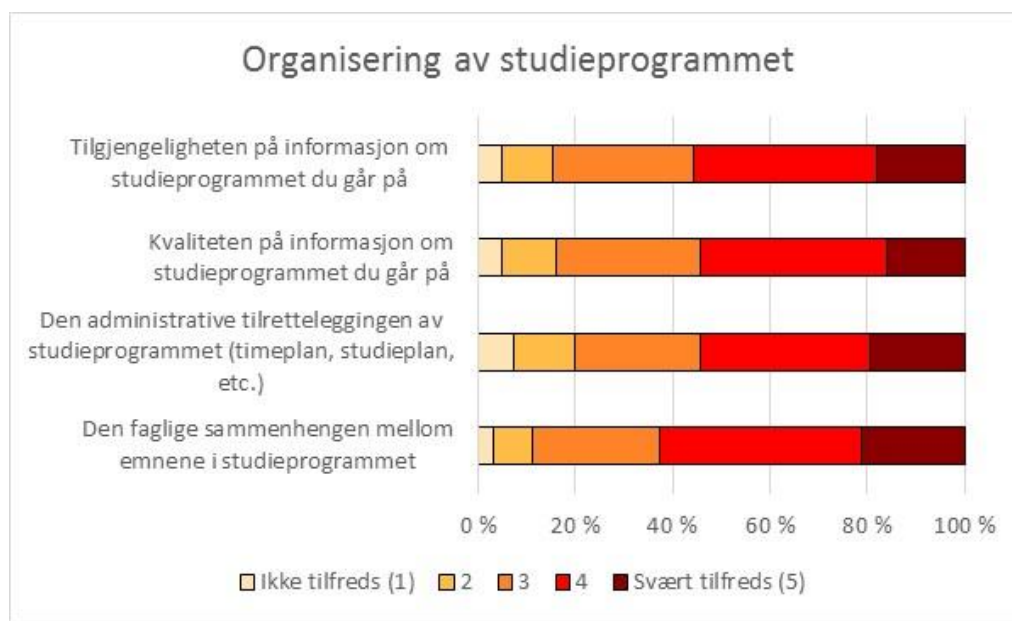
3 Organisering av studieprogrammet

Det ble innført et nytt batteri med fire spørsmål om Organisering av studieprogrammet i 2017. Dette batteriet har som mål å kartlegge hvordan studentene opplever den administrative og faglige organisasjonen av programmet og inneholder spørsmål om informasjon, praktisk tilrettelegging og faglig sammenheng mellom emnene. Statistisk test av batteriets interne konsistens viser at det egner seg godt som indeks.

Batteriet består av to spørsmål som omhandler informasjon om administrative og faglige forhold, et om administrativ tilrettelegging og et om faglig sammenheng mellom emnene. Lignende spørsmål har vært med i tidligere utgaver av Studiebarometeret, men de er ikke sammenlignbare med disse. Mer om dette i kapittel 2.

Studentene ble spurt «Hvor tilfreds er du med:»

Figur 3.1: Spørsmålene om organisering av studieprogrammet og deres svarfordeling (2017).

Tabell 3.1: Gjennomsnittsverdier, batteriet Organisering av studieprogrammet.

Hvor tilfreds er du med:	2017
Tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet du går på	3,5
Kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet du går på	3,5
Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan, etc.)	3,5
Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet	3,7
Indeksverdi – Organisering av studieprogrammet	3,6

Svarkategoriene går fra «Ikke tilfreds (1)» til «Svært tilfreds (5)», i tillegg kunne «Vet ikke» velges. Studentene klarte i veldig stor grad å besvare spørsmålene. Bare om lag 5 % av respondentene (av de som startet å svare på skjemaet) valgte å ikke svare på disse spørsmålene og andelen «Vet ikke» var svært lav.

Studentene er ganske fornøyde med organiseringen av studieprogrammet; noe over halvparten er tilfredse (svarkategori 4 eller 5). Et ganske stort mindretall, cirka 15 %, velger svarkategori 1 eller 2. Nesten 30 % velger den nøytrale midtkategorien. Studentene er mest tilfredse med faglig sammenheng, her velger 63 % svarkategori 4 eller 5. I gjennomsnitt fikk spørsmålet om den faglige sammenhengen en score på 3,7, mens de andre spørsmålene fikk 3,5.

Når tallene fordeles på utdanningstype, fremkommer et klart bilde av at studentene på lærerutdanningene er de minst fornøyde. Utdanningstypene grunnskolelærer 5-årig, grunnskolelærer, lektor og barnehagelærer er de som har lavest indeksverdi (fra 3,1 til 3,3). Studentene innen disse utdanningstypene svarer kritisk på alle de fire spørsmålene. Høyest indeksverdi har utdanningstypene politi, fysikk, matematikk-statistikk og rettsvitenskap (fra 4,0 til 4,2).

Gjennomgående for hver av utdanningstypene er at det scores ganske likt på alle de fire spørsmålene som inngår i indeksen.

En oversikt over alle utdanningstypene finnes i vedlegg.

4 Vurderingsformer

Dette spørsmålsbatteriet ble, som beskrevet i kapittel 2, vesentlig endret i 2017. Batteriet tar sikte på å si noe om hvordan studentene opplever eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer i studieprogrammet sitt. Batteriet inkluderer et fritekstfelt for mer inngående tilbakemeldinger.

Statistisk test av batteriets interne konsistens viser at det egner seg godt som indeks, etter at spørsmålet om digitale vurderingsformer er tatt ut.

Studentene ble spurt «I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt:»

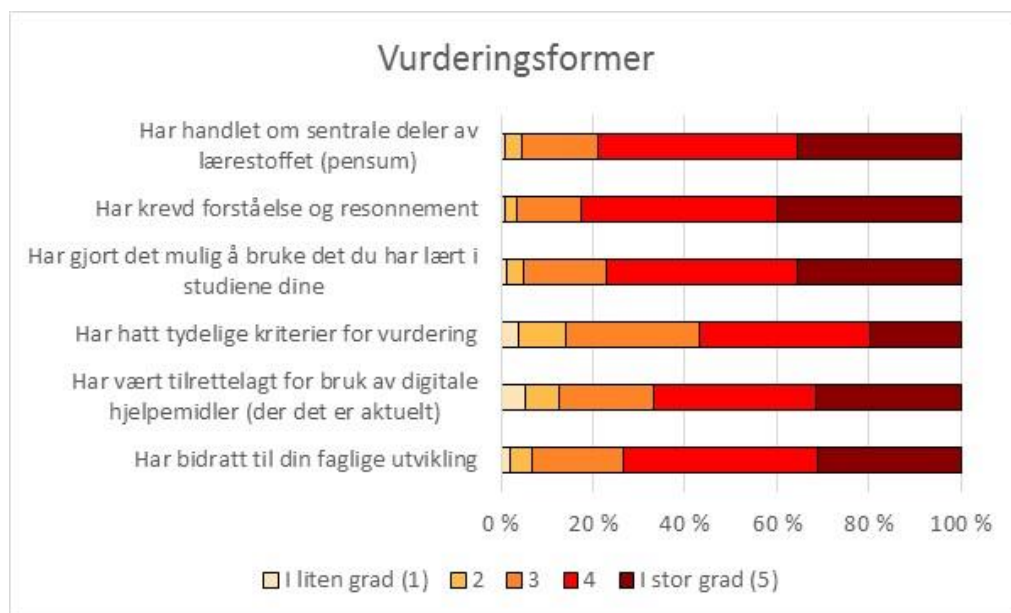
Tabell 4.1: Gjennomsnittsverdier, batteriet Vurderingsformer

I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt:	2013	2014	2015	2016	2017
Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)	4,1	4,1	4,1	4,0	4,1
Har krevd forståelse og resonnement	4,2	4,2	4,3	4,2	4,2
Har gjort det mulig å bruke det du har lært i studiene dine	-	-	-	-	4,1
Har hatt tydelige kriterier for vurdering	-	-	-	-	3,6
Har bidratt til din faglige utvikling	-	-	-	-	4,0
Indeks vurderingsformer	-	-	-	-	4,0
Har vært tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler (der det er aktuelt) ⁵	-	-	-	-	3,8

I gjennomsnitt oppgir studentene at vurderingsformene i stor grad handlet om sentrale deler av pensum, gjorde det mulig å bruke det de har lært, krevde forståelse og resonnement og bidro til faglig utvikling. Studentene er noe mer avmålte i sin vurdering av om det har vært tydelige kriterier for vurdering og er tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler. De to spørsmålene som kan sammenlignes med tidligere år har svært stabile resultater over tid.

⁵ Spørsmålet «Har vært tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler (der det er aktuelt)» inngår ikke i utregningen av indeksverdien.

Figur 4.1: Spørsmålene om vurderingsformer og deres svarfordeling (2017).

Svarkategoriene går fra «I liten grad (1)» til «I stor grad (5)». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen av respondentene som ikke svarte på disse spørsmålene eller som svarte «Vet ikke» er gjennomgående lav.

Studentene svarer overveiende positivt på spørsmålene. Andelen som velger svarkategori 4 og 5 ligger i gjennomsnitt for alle spørsmålene på 73 %, andelen som velger svarkategori 1 og 2 er i gjennomsnitt på 8 %. Spørsmålet (påstanden) studentene i minst grad er enige i «Har hatt tydelige kriterier for vurdering», der 14 % velger svarkategori 1 eller 2. På spørsmålet om «Har vært tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler ...», er andelen som velger svarkategori 1 og 2 13 %, her er andelen «Vet ikke» også stor. Den store andelen «Vet ikke» kan til dels skyldes at en del studenter som ikke har hatt befatning med digitale hjelpemidler på eksamen, ikke svarer 1 eller 2, men velger «Vet ikke».

Spørsmålet «Har vært tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler» omtales mer i neste kapittel.

Forskjellene mellom utdanningstypene er ganske små, og de fleste studentene, på de fleste utdanningstypene, er fornøyde med denne delen av studieprogrammet sitt. Studentene på utdanningstypene matematikk-statistikk og fysikk er mest enige i påstandene. Studentene som er minst enige i påstandene befinner seg på medisin og psykologi. Indeksverdien varierer fra 3,6 (medisin) til 4,3 (matematikk- og statistikkfag). Medisinstudentene brukte kommentarfeltet tilknyttet dette batteriet flittig, og svært mange av dem var kritiske til eksamensformen med flervalgsspørsmål og måten den ble gjennomført på. Kritikken gikk både på detaljnivået i eksamensoppgavene, at eksamen ikke handler om sentrale deler av pensum, at de ikke fikk vise hva de har lært og at denne eksamensformen ikke krever forståelse og resonnement.

Sivilingeniør utmerker seg med å ha studenter som gjennomgående er godt fornøyde med vurderingsformene, men samtidig mener de i mindre grad enn nesten alle andre utdanningstyper at vurderingsformene er tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler.

En oversikt over alle utdanningstypene finnes i vedlegg.

5 Digitalisering

Spørsmålene i årets undersøkelse er kommet til som et samarbeid mellom Norgesuniversitetet og NOKUT og er i stor grad basert på et forslag fra Universitetet i Bergen.

De fleste spørsmålene i dette batteriet handler om i hvor stor grad digitale hjelpemidler brukes og i hvor stor grad det legges til rette for bruk av digitale hjelpemidler. De to siste spørsmålene dreier seg om *hvordan* digitale hjelpemidler brukes. Vi spør også om studentene deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler.

Spørsmålene i dette batteriet egner seg ikke til indeksberegning, pga. deres ulike vinkling: noen spør om forekomst (eller omfang), mens andre spør om tilfredshet.

I tilknytning til dette batteriet la vi til en hjelpetekst der vi beskrev hva vi mente med digitale hjelpemidler.⁶

Tabell 5.1: Gjennomsnittsverdier, batteriet Digitalisering

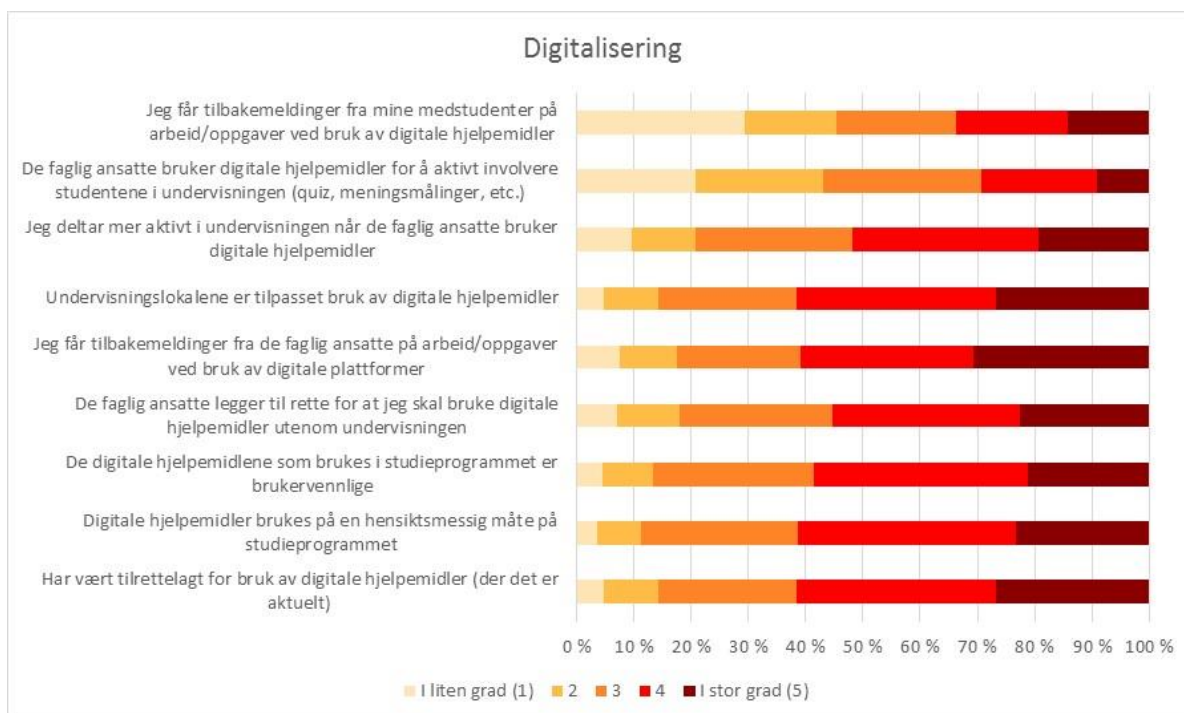
I hvilken grad er du enig i følgende påstander:	2017
Jeg får tilbakemeldinger fra mine medstudenter på arbeid/oppgaver ved bruk av digitale hjelpemidler	2,7
De faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler for å aktivt involvere studentene i undervisningen (quiz, meningsmålinger, etc.)	2,7
Jeg deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler	3,4
Undervisningslokalene er tilpasset bruk av digitale hjelpemidler	3,7
Jeg får tilbakemeldinger fra de faglig ansatte på arbeid/oppgaver ved bruk av digitale plattformer	3,7
De faglig ansatte legger til rette for at jeg skal bruke digitale hjelpemidler utenom undervisningen	3,5
De digitale hjelpemidlene som brukes i studieprogrammet er brukervennlige	3,6
Digitale hjelpemidler brukes på en hensiktsmessig måte på studieprogrammet	3,7

Batteriet inkluderer også et fritekstfelt for mer inngående tilbakemeldinger.

I gjennomsnitt oppgir studentene relativt lave scorer på de to første spørsmålene, en del høyere på de neste. Mer om dette under.

⁶ «Med digitale hjelpemidler mener vi digitale plattformer (Blackboard, Fronter, Canvas, It's learning, WebUntis, etc), programvarer (Office, SPSS, Matlab, Photoshop etc), sosiale medier (Facebook, etc), og nettbaserte verktøy og medier (YouTube, Google+, Kahoot, etc).»

Figur 5.1: Spørsmålene om digitalisering og deres svarfordeling (2017).

Svarkategoriene går fra «I liten grad (1)» til «I stor grad (5)». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen ikke besvart var om lag 12 %. Det høye frafallet er om lag som forventet, da dette batteriet var plassert langt ute i skjemaet. Andelen «Vet ikke» varierte fra 2 % til 11 %. Størst andel «Vet ikke» er det på spørsmålet om «Jeg deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler», noe som trolig skyldes at flere av respondentene ikke har opplevd en slik bruk.

Studentene har delte erfaringer med i hvor stor grad digitale hjelpemidler brukes som kanal for tilbakemeldinger fra medstudenter og til å aktivere studenter i undervisningen. På disse spørsmålene svarer rett under halvparten i liten grad (1 eller 2), mens om lag en tredjedel svarer i stor grad. Gjennomsnittverdiene er da også bare 2,7 på disse to spørsmålene.

Halvparten av studentene mener de selv deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler, mens bare 21 % svarer at de ikke deltar mer aktivt, gjennomsnittverdien er 3,4. Her er det imidlertid forskjeller i svar mellom studenter som på spørsmålet om «De faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler for å aktivt involvere studentene ...», oppgir at det skjer i liten grad og de som oppgir at det skjer i stor grad:

- Blant de 43 % studentene som oppgir at de faglig ansatte bare i liten grad bruker digitale hjelpemidler for å aktivt involvere studentene i undervisningen, er gjennomsnittverdien 3,1.
- Blant de 29 % studentene som oppgir at de faglig ansatte i stor grad gjør det, er gjennomsnittverdien 3,9.

Studenter som opplever at digitale hjelpemidler i stor grad brukes for å aktivt involvere studentene, oppgir altså at de er mer aktive i undervisningen enn studenter som opplever dette i liten grad, og forskjellene er betydelige.

Studentene er i ganske stor grad enige (62 % valgte svarkategori 4 eller 5) i at undervisningslokalene er tilpasset bruk av digitale hjelpemidler. På samme måte som for spørsmålet om studentene mener de deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler til aktivt å involvere studentene, påvirkes også svarene på spørsmålet om undervisningslokaler av studentenes befatning med digitale hjelpemidler i undervisningen. Gjennomsnittscoren på spørsmålet om undervisningslokalet er tilpasset bruk av digitale hjelpemidler er 4,2 blant studentene som oppgir at digitale hjelpemidler brukes i stor grad, mens den er 3,3 blant de som oppgir at slike hjelpemidler i liten grad brukes.

De fleste studentene (61 %) oppgir også at de får tilbakemeldinger fra de faglig ansatte via digitale plattformer, og mange (55 %) oppgir at det legges til rette for bruk av digitale hjelpemidler utenom undervisningen. Andelen som svarer i liten grad er relativt lav; rundt 17 % svarer 1 eller 2 på disse to spørsmålene.

På spørsmål om de digitale hjelpemidlene som brukes i studieprogrammet er brukervennlige, velger 59 % svaralternativ 4 eller 5, mens bare 13 % velger svaralternativ 1 eller 2. Tilsvarende tall er 61 % og 11 % på spørsmålet om digitale hjelpemidler brukes hensiktsmessig. Nesten 30 % valgte midtkategorien (3) da de svarte på disse to spørsmålene. Korrelasjonen mellom disse to spørsmålene er stor (0,69). Alt i alt er altså studentene relativt tilfredse med de digitale hjelpemidlenes brukervennlighet og hensiktsmessighet. Også på disse to spørsmålene er det store forskjeller i scoren mellom studenter med lite befatning og de med mye befatning med bruk av digitale hjelpemidler til aktivt å involvere studentene i undervisningen. Studenter som oppgir at det brukes lite er langt mindre tilfredse enn de som oppgir at det brukes mye. Årsakene til dette kjenner vi ikke. En mulighet er at ansatte tilknyttet studieprogram der digitale hjelpemidler brukes mye, opparbeider seg god kompetanse og følgelig bruker hjelpemidlene på en god og relevant måte.

I Studiebarometeret 2016 spurte vi studentene om «... digitale verktøy/medier øker kvaliteten på utdanningen min». De fleste (59 %) svarte bekreftende på dette, mens bare 11 % svarte avkreftende. Dette bekrefter bildet vi får av at studentene jevnt over er positive til bruken av digitale hjelpemidler.

I tillegg til spørsmålene i dette batteriet skal vi se på det ene spørsmålet i batteriet Vurderingsformer: «I hvor stor grad ... Har vært tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler (der det er aktuelt)». Snittscoren er på 3,8, altså ganske likt eller noe høyere enn tilsvarende spørsmål om omfang (grad av) i batteriet om digitalisering. Svarfordelingen er også ganske lik spørsmålene i dette batteriet.

Hvordan fordeler svarene seg etter gradsnivå?

Bachelorstudenter gir høyere score enn masterstudenter i dette batteriet, differansen er på 0,2 og 0,3 på alle spørsmålene. Bachelorstudenter oppgir altså at digitale hjelpemidler brukes i større grad enn masterstudenter, og de oppfatter at de digitale hjelpemidlene brukes på en bedre måte enn masterstudenter.

Hvordan fordeler svarene seg etter utdanningstype?

Studentene i utdanningstypene data-IT, politi og primærnæringer oppgir størst bruk av digitale hjelpemidler, mens studentene i arkitektur, medisin og antropologi oppgir minst grad av bruk av digitale hjelpemidler. Dette gjelder når vi ser på de fem spørsmålene som sier noe om omfang samlet. Bruken av digitale hjelpemidler for å aktivt involvere studenter i undervisninga varierer fra et gjennomsnitt på 2,1 (grunnskole 5-årig) til 3,8 (politi). Tilrettelegging for bruk av digitale hjelpemidler utenom undervisningen varierer fra 4,1 (data-IT) til 2,9 (medisin). Lokalene oppgis å være tilpasset bruk av digitale hjelpemidler i langt større grad blant studenter på data-IT (4,1) enn blant arkitektstudenter, grunnskole 5-årig, antropologi og samfunnsøkonomi (fra 3,1 til 3,3). Det kan kanskje også forventes at studieprogram innen data og IT i større grad enn andre opererer i lokaler som er tilpasset digitale hjelpemidler.

Graden av enighet på spørsmålet om hjelpemidlene er brukervennlige varierer ganske lite. Snittscoren varierer fra 3,2 (sivilingeniør) til 3,9 (primærnæringer, rettsvitenskap og fysikk). På de femårs sivilingeniørstudiene er det videre slik at 5.-årsstudentene er noe mer kritiske enn 2.-årsstudentene (henholdsvis 3,0 og 3,3). Spredningen innen utdanningstypen sivilingeniør er stor. På studieprogramnivå varierer snittscoren fra 4,3 til 2,5. Dette kan tjene som eksempel på at studieprogram innen samme utdanningstype opererer veldig ulikt og kan ha noe å lære av hverandre.

Graden av enighet på spørsmålet om hjelpemidlene brukes på en hensiktsmessig måte variere fra et gjennomsnitt på 3,4 (medisin og lektor) til 4,2 (fysikk). I hvor stor grad de beskrevne forskjellene gjenspeiler faktisk bruk, eller studentenes forutsetninger og forventninger, vet vi ikke. Vi observerer imidlertid at studenter på såpass ulike utdanningstyper som fysikk, primærnæringer, rettsvitenskap, politi, data-IT og medie-informasjon er blant de mest positive. Tilsvarende svarer studenter ved såpass ulike utdanningstyper som samfunnsøkonomi, medisin, sivilingeniør og lektor mest negativt på spørsmålet. Forskjellene mellom studieprogram innen hver av utdanningstypene er i de fleste tilfeller ganske store, noe som ikke støtter en teori om at forventningene har stor påvirkning. På de femårs sivilingeniørstudiene er det videre slik at 5.-årsstudentene også på dette spørsmålet er mer kritiske enn 2.-årsstudentene (3,4 versus 3,8).

Hva skrev respondentene i fritekstfeltet?

Vi definerte digitale hjelpemidler bredt i spørreskjemaet, og studentene har dermed svart ut ifra erfaringer med en lang rekke former for digitale plattformer, programvarer, sosiale medier og nettbaserte verktøy og medier. Dermed påvirkes svarene på noen av spørsmålene om digitale hjelpemidler, som for eksempel om hjelpemidlene er brukervennlige og om de brukes på en hensiktsmessig måte, av erfaringer med en lang rekke ulike hjelpemidler. De cirka 3 400 kommentarene i fritekstfeltet gir en god pekepinn på hva studentene fokuserer på. De typene hjelpemidler som nevnes oftest er læringsplattformer som Blackboard og Canvas og opptak/streaming av forelesninger på nett. Andre hjelpemidler som nevnes er Youtube og andre nettsider med relevante videoer, podcast, sosiale medier, delte dokumenter (google docs etc.), «Arbeidslivsrelevant» software som SPSS, MatLab, Stata, regnskapsprogrammer osv., quiz (kahoot, mentimeter osv), software for digital eksamen, generelle digitale løsninger som fjerner behovet for papir og Microsoft Office (word, excel, powerpoint).

I tilknytning til spørsmålene i batteriet om vurderingsformer har mange kommentert at de er fornøyde med digital eksamen, eller at de ønsker seg digital eksamen. Men det pekes også på utfordringer med digital eksamen.

Det er stor variasjon i kommentarene. Hovedbildet er at mange er positive til digitalisering, men samtidig er det en del kritiske kommentarer knyttet til løsninger som ikke fungerer godt nok og forelesere/undervisere som ikke mestrer teknologien som brukes. Mange av respondentene som kommenterer kritisk har likevel gitt et positivt svar på spørsmålet om hensiktsmessighet, ofte også på spørsmålet om brukervennlighet. Det kan virke som om mange er generelt fornøyd, men likevel bruker fritekstspørsmålet til å ta opp kritiske punkter og spesifikke løsninger som de opplever som dårlige. Mange uttrykker et generelt ønske om mer digitalisering, eller at digitalisering brukes og at de er fornøyd med det. Det er noen som er kritiske til digitale hjelpemidler i gitte situasjoner, der verktøyene oppleves som lite egnet til spesifikke oppgaver, som for eksempel tegning. Det er også et lite mindretall som generelt er kritiske til digitale hjelpemidler fordi de foretrekker mer tradisjonelle undervisningsformer.

En oversikt over alle utdanningstypene finnes i vedlegg.

6 Internasjonalisering

Spørsmålene i årets undersøkelse ble utviklet i dialog med Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU). Formålet med spørsmålene er å undersøke omfanget av ulike former for internasjonalisering, studentenes erfaringer med internasjonalisering og studentenes muligheter for utveksling. Spørsmålene om internasjonalisering er nye i 2017 og erstatter spørsmålene om dette fra 2016. Spørsmålene omfatter følgende tema:

1. Bakgrunnen til de internasjonale studentene.
2. Hvordan studenter med erfaringer fra utveksling opplevde utvekslingen.
3. Hvordan studenter med erfaringer fra kortere utenlandsopphold opplevde disse oppholdene.
4. Mulighetene for, informasjon om, og motivasjon for utveksling.
5. Omfang av ulike sider ved internasjonalisering på studieprogrammet.
6. Synspunkter på ulike sider ved internasjonalisering på studieprogrammet.
7. Integrasjonen mellom internasjonale og norske studenter.

Resultatene for spørsmålene innenfor punkt 1–3 i listen over kan først og fremst brukes på nasjonalt nivå. Det skyldes at det er for få svarende til å bruke resultatene på studieprogramnivå, ettersom de fleste ikke har erfaring med utveksling/utlandsopphold eller er internasjonale studenter. Spørsmålene innenfor punkt 4–7 er stilt til de aller fleste studentene, og disse resultatene kan også brukes på studieprogramnivå. I delen om internasjonalisering var det flere aktiveringer (routing) i spørreskjemaet. Noen av spørsmålene er dermed kun stilt til et mindretall av studentene som deltok i undersøkelsen. Aktiveringene vil bli forklart sammen med presentasjonen av resultatene.

Tabellen under viser at 5 % av respondentene svarte at de er innreisende studenter i Norge⁷. Det var kun disse som fikk det neste spørsmålet om hvor lenge de planlegger å studere i Norge. De aller fleste respondentene, 91 %, planlegger å ta en hel grad⁸.

Tabell 6.1: Innreisende studenter i Norge.

	Antall	Prosent
<i>Er du innreisende student i Norge?</i>		
Ja	1 287	5 %
Nei	25 834	95 %
Totalt	27 121	100 %
<i>Hvor lenge planlegger du å studere i Norge?</i>		
Mindre enn ett semester	12	1 %
Ett semester	29	2 %
Mer enn ett semester, men ikke en hel grad	75	6 %
En hel grad	1 149	91 %
Totalt	1 265	100 %

De som svarte at de ikke er innreisende studenter, og innreisende studenter som svarte at de planlegger å ta en hel grad i Norge, fikk deretter et spørsmål om de har vært på noen form for studieopphold utenfor Norge i løpet av studietiden. Resultatene viser at et stort flertall på 84 % ikke har vært på noen form for studieopphold, mens 7 % har vært på studentutveksling, 4 % har vært på feltarbeid, kurs, konferanser eller studietur, mens 1 % oppgir å ha vært på et praksisopphold i utlandet. Her er det verdt å påpeke at størsteparten av utvalget i Studiebarometeret er studenter som er på sitt tredje semester i et bachelor- eller masterprogram. En viss andel av de som har svart at de ikke har vært på noen form for studieopphold utenfor Norge vil sannsynligvis dra på et studieopphold senere i utdanningsløpet.

Tabell 6.2: Studenter som har hatt et studieopphold utenfor Norge i løpet av studietiden.

	Antall	Prosent
<i>Studieopphold utenfor Norge</i>		
Nei	22 610	84 %
Ja, på studentutveksling	1 836	7 %
Ja, på feltarbeid, kurs, konferanse eller studietur	1 169	4 %
Ja, på praksisopphold	307	1 %
Ja, annet (spesifiser gjerne):	1 000	4 %
Totalt	26 922	100 %

De respondentene som svarte «ja, på studentutveksling» på spørsmålet om hva slags type studieopphold de har vært på, fikk deretter flere spørsmål om utvekslingsoppholdet. Resultatene for

⁷ I spørreskjemaet var spørsmålet «Er du innreisende student i Norge?», etterfulgt av en forklarende tekst: «Med "innreisende" mener vi at du har kommet til Norge for å ta deler av, eller en hel, bachelor- eller mastergrad.»

⁸ Resultatet kan virke overraskende, men er som forventet. Utsending av undersøkelsen baserer seg på et listegrunnlag fra institusjonene hvor internasjonale studenter som er i Norge på kortere opphold sannsynligvis inngår i mindre grad.

denne gruppen vises nedenfor. Først var det noen innledende bakgrunnsspørsmål om utvekslingen, deretter fikk studentene flere spørsmål om ulike erfaringer med utvekslingen.

6.1 Studenter som har vært på et utvekslingsopphold

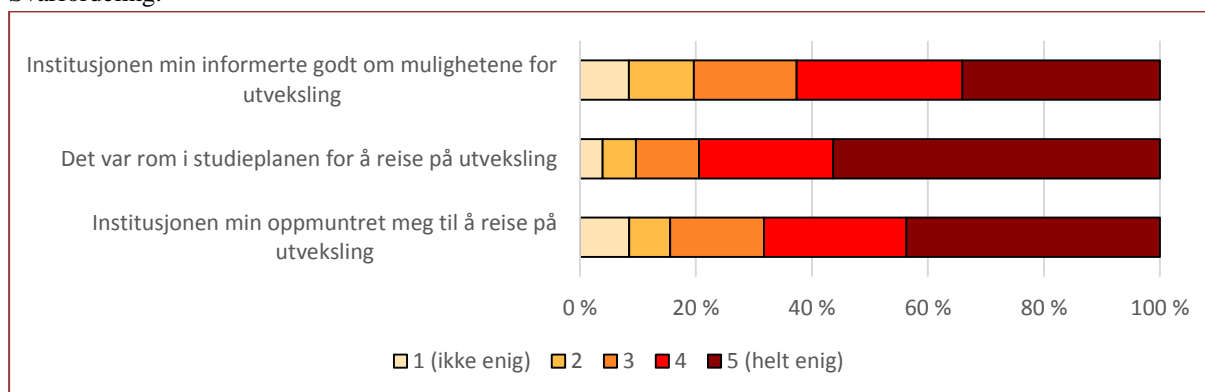
Tabell 6.3: Bakgrunnsspørsmål om utvekslingsoppholdet. Studenter som har vært på utveksling.

	Antall	Prosent
<i>Når var (er) du sist på utveksling?</i>		
Jeg er på utveksling nå	241	13 %
Jeg har vært på utveksling i studieprogrammet jeg nå går på	760	42 %
Jeg har vært på utveksling i et annet studieprogram	822	45 %
Totalt	1823	100 %
<i>Hva var (er) lengden på ditt siste utvekslingsopphold?</i>		
Mindre enn en måned	38	2 %
1-2 måneder	57	3 %
3-6 måneder	1292	71 %
Mer enn ett semester	435	24 %
Totalt	1822	100 %
<i>Var utenlandsoppholdet organisert gjennom utvekslingsprogram/avtale?</i>		
Ja	1576	90 %
Nei	177	10 %
Totalt	1753	100 %

De fleste respondentene har vært på et utvekslingsopphold tidligere i nåværende studieprogram eller i et annet studieprogram, mens 13 % var på et utvekslingsopphold mens de besvarte undersøkelsen. Det er svært få av respondentene som har vært på et utvekslingsopphold med varighet på 2 måneder eller mindre. 71 % har hatt et utvekslingsopphold med varighet på 3–6 måneder, mens 24 % har hatt et utvekslingsopphold med varighet på mer enn ett semester. De aller fleste har vært på et utvekslingsopphold organisert gjennom et program eller en avtale.

Respondentene som oppga at de har vært på utvekslingsopphold fikk deretter noen spørsmål om informasjon om, og muligheter for, utveksling.

Figur 6.1: Informasjon om, og tilrettelegging for, utveksling. Studenter som har vært på utveksling. Svarfordeling.

Resultatene viser at de fleste svarte 4 eller 5 på de tre spørsmålene ovenfor, mens andelen som svarte 1 eller 2 varierer mellom 10 % og 20 %. Flertallet av studentene som er eller har vært på utveksling opplever altså at institusjonen deres informerer godt om mulighetene for utveksling, at det er rom i studieplanen for å dra på utveksling og at institusjonen oppmuntrer dem til å dra på utveksling. Gjennomsnittsverdier og antall svarende er gjengitt i tabellen under.

Tabell 6.4: Informasjon om, og tilrettelegging for, utveksling. Studenter som har vært på utveksling. Gjennomsnitt og antall svarende.

	Gj. snitt	Antall svarende
Institusjonen min informerte godt om mulighetene for utveksling	3,7	1 774
Det var rom i studieplanen for å reise på utveksling	4,2	1 771
Institusjonen min oppmuntret meg til å reise på utveksling	3,9	1 754

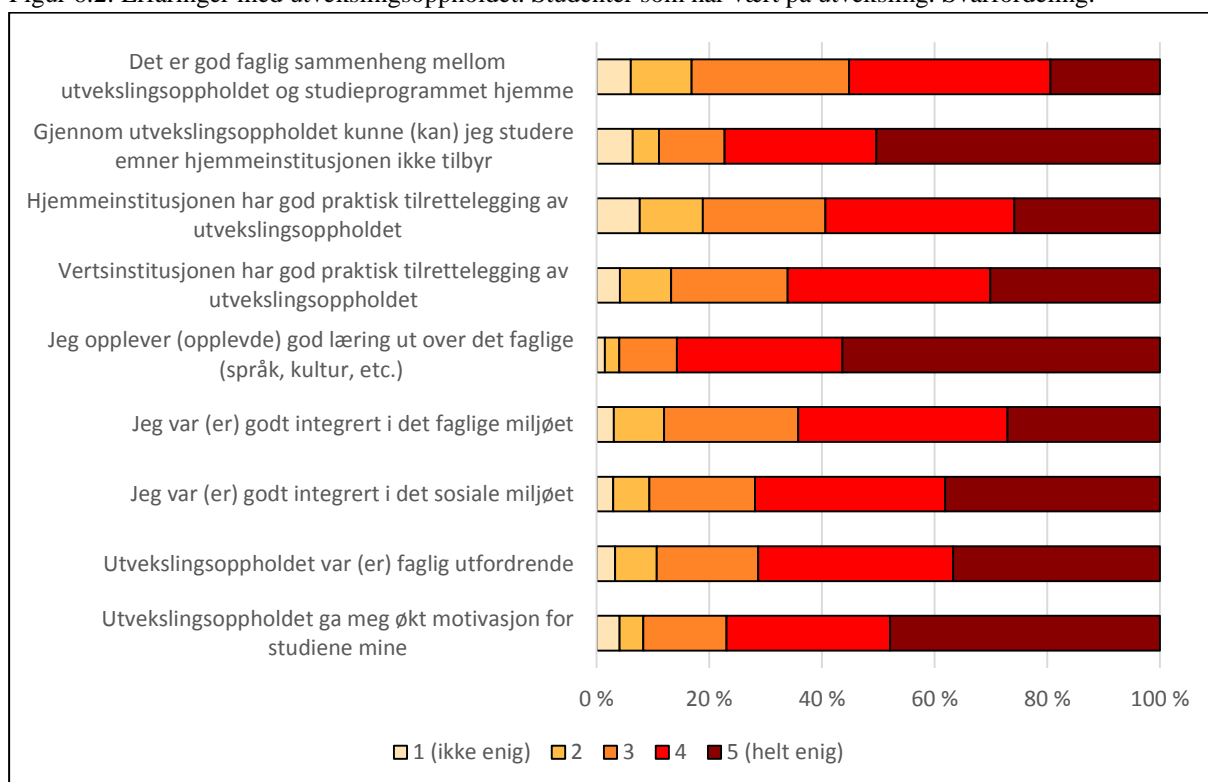
Studentene som har oppgitt at de har vært på et utvekslingsopphold fikk også et spørsmål der de ble bedt om å vurdere det faglige nivået på utvekslingsinstitusjonen sammenlignet med hjemmeinstitusjonen. Resultatene i tabellen under viser at 26 % vurderer det faglige nivået på utvekslingsinstitusjonen som lavere eller mye lavere, mens 35 % vurderer det faglige nivået som høyere eller mye høyere. 39 % vurderer at det faglige nivået er omtrent likt.

Tabell 6.5: Vurdering av det faglige nivået utvekslingsinstitusjonen sammenlignet med hjemmeinstitusjonen. Studenter som har vært på utveksling.

	Antall	Prosent
Mye lavere	75	4 %
Lavere	385	22 %
Omtrent likt	690	39 %
Høyere	414	23 %
Mye høyere	208	12 %
Totalt	1772	100 %

Studentene som har vært på utveksling fikk deretter et sett med spørsmål om ulike erfaringer med utvekslingsoppholdet, som vist nedenfor. Resultatene viser jevnt over at de fleste oppgir svaralternativ 4 eller 5, noe som betyr at flertallet har positive erfaringer med utvekslingsoppholdet. Studentene er i størst grad enige i at de opplevde god læring ut over det faglige (språk, kultur etc.). De er i minst grad enige i at det var god faglig sammenheng mellom utvekslingsoppholdet og studieprogrammet hjemme. Samtidig er et stort flertall av studentene enige (svaralternativ 4 og 5) i at de gjennom utvekslingsoppholdet kunne studere emner som hjemmeinstitusjonen ikke tilbyr. Gjennomsnittsverdier og antall svarende for de samme spørsmålene er gjengitt i tabellen under.

Figur 6.2: Erfaringer med utvekslingsoppholdet. Studenter som har vært på utveksling. Svarfordeling.

Tabell 6.6: Erfaringer med utvekslingsoppholdet. Studenter som har vært på utveksling.

Gjennomsnitt og antall svarende.

	Gj. snitt	Antall svarende
Det er god faglig sammenheng mellom utvekslingsoppholdet og studieprogrammet hjemme	3,5	1 705
Gjennom utvekslingsoppholdet kunne (kan) jeg studere emner hjemmeinstitusjonen ikke tilbyr	4,1	1 705
Hjemmeinstitusjonen har god praktisk tilrettelegging av utvekslingsoppholdet	3,6	1 698
Vertsinstitusjonen har god praktisk tilrettelegging av utvekslingsoppholdet	3,8	1 715
Jeg opplever (opplevde) god læring ut over det faglige (språk, kultur, etc.)	4,4	1 769
Jeg var (er) godt integrert i det faglige miljøet	3,8	1 757
Jeg var (er) godt integrert i det sosiale miljøet	4,0	1 764
Utvekslingsoppholdet var (er) faglig utfordrende	3,9	1 771
Utvekslingsoppholdet ga meg økt motivasjon for studiene mine	4,1	1 749

De som svarte «ja, på feltarbeid, kurs ...», «ja, på praksisopphold» eller «ja, annet» på det tidligere spørsmålet om de har vært på studieopphold utenfor Norge fikk egne spørsmål om dette studieoppholdet.

6.2 Studenter som har vært på andre former for studieopphold i utlandet

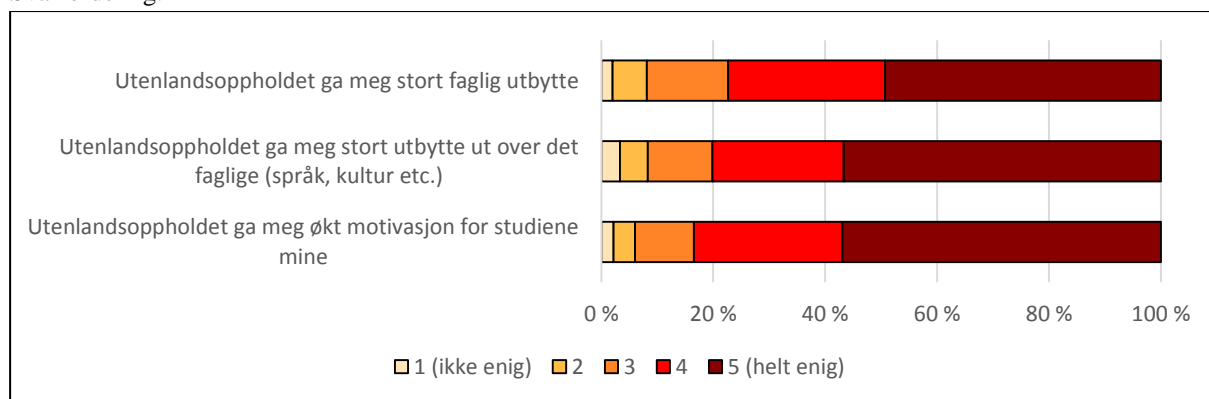
Denne gruppen av studenter fikk noen innledende spørsmål om tidspunkt for studieoppholdet og varigheten av studieoppholdet. De fleste har vært på studieopphold i nåværende eller et tidligere studieprogram, mens kun 8 % var på studieopphold samtidig som de besvarte undersøkelsen. Varigheten på studentenes studieopphold varierer en del, men et flertall på 37 % har hatt et studieopphold på mer enn tre måneder.

Tabell 6.7: Bakgrunnsspørsmål om respondentenes studieopphold i utlandet. Studenter som har vært på andre former for studieopphold i utlandet.

	Antall	Prosent
<i>Når var (er) du på studieopphold i utlandet?</i>		
Jeg er på studieopphold i utlandet nå	184	8 %
Jeg har vært på studieopphold i utlandet i studieprogrammet jeg nå går på	1019	43 %
Jeg har vært på studieopphold i utlandet i et tidligere studieprogram	1147	49 %
Totalt	2350	100 %
<i>Hva var (er) lengden på ditt studieopphold?</i>		
Mindre enn 2 uker	674	28 %
2-4 uker	363	15 %
1-3 måneder	471	20 %
Mer enn tre måneder	874	37 %
Totalt	2382	100 %

Videre fikk disse studentene noen spørsmål om erfaringer med studieoppholdet sitt. Resultatene viser at de opplever å ha hatt et stort utbytte av studieoppholdet, både faglig og ut over det faglige (språk, kultur). De fleste oppgir også at studieoppholdet har gitt dem økt motivasjon for studiene.

Figur 6.3: Erfaringer med studieoppholdet. Studenter som har vært på andre former for studieopphold i utlandet. Svarfordeling.

Tabellen under viser gjennomsnittsverdier og antall svarende for de samme tre spørsmålene.

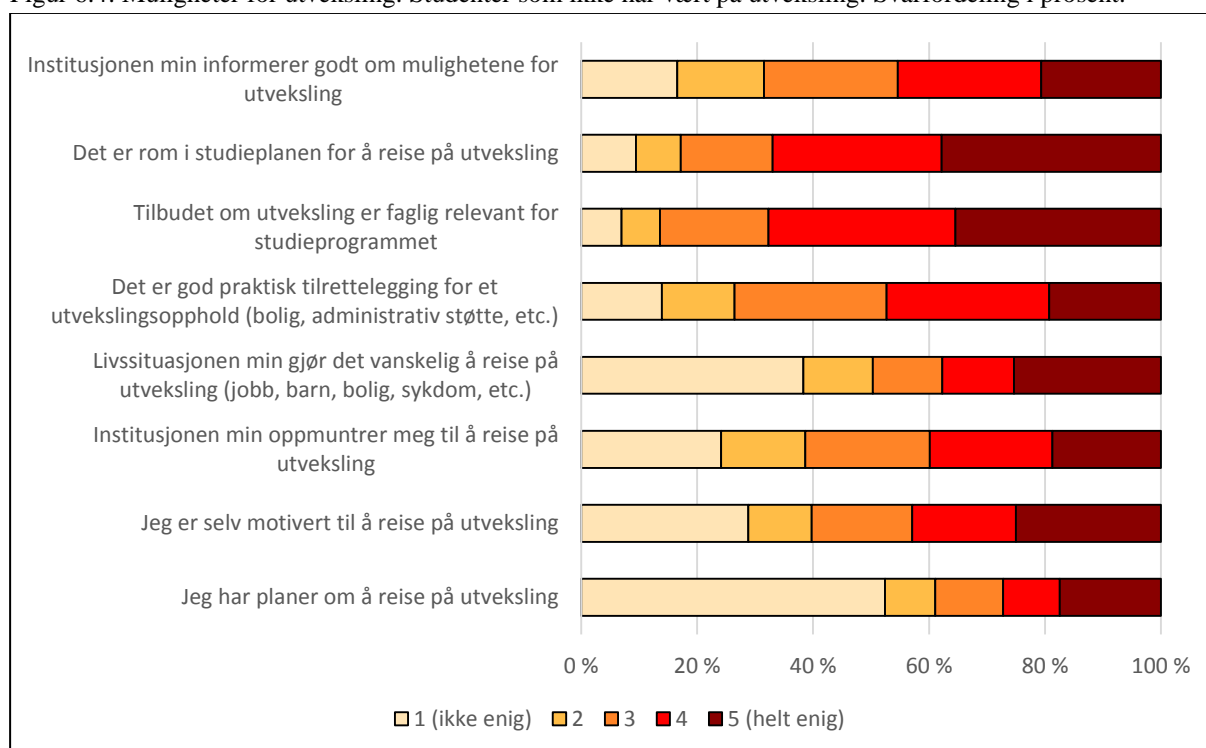
Tabell 6.8: Erfaringer med studieoppholdet. Studenter som har vært på andre former for studieopphold i utlandet. Gjennomsnitt og antall svarende.

	Gj. snitt	Antall svarende
Utenlandsoppholdet ga meg stort faglig utbytte	4,2	2 305
Utenlandsoppholdet ga meg stort utbytte ut over det faglige (språk, kultur etc.)	4,3	2 290
Utenlandsoppholdet ga meg økt motivasjon for studiene mine	4,3	2 269

De respondentene som oppga at de ikke har vært på et utvekslingsopphold fikk et sett med spørsmål som omhandler mulighetene for utveksling. Resultatene er vist i figuren nedenfor.

6.3 Studenter som ikke har vært på et utvekslingsopphold

Figur 6.4: Muligheter for utveksling. Studenter som ikke har vært på utveksling. Svarfordeling i prosent.

Et flertall av respondentene er enige (svaralternativ 4 og 5) i at det er rom i studieplanen for å reise på utveksling, og at tilbudet om utveksling er faglig relevant for studieprogrammet. 45 % er enige i at institusjonen informerer godt om mulighetene for utveksling, og 47 % er enige i at det er god praktisk tilrettelegging for et utvekslingsopphold. 40 % er enige i at institusjonen oppmuntrer dem til å reise på utveksling, og 43 % er enige i at de selv er motivert for å reise på utveksling. Kun 38 % er enige i at livssituasjonen deres gjør det vanskelig å reise på utveksling. På spørsmålet om respondentene har planer om å reise på utveksling er det 27 % som sier seg enig, mens hele 52 % svarer ikke enig.

Sammenligner vi resultatene over med de tilsvarende resultatene for studenter som har vært på utvekslingsopphold, ser vi at utvekslingsstudentene (som forventet) i større grad er enige i at institusjonen informerte godt om mulighetene for utveksling, at det var rom i studieplanen for å dra på utveksling og at institusjonen oppmuntret dem til å dra på utveksling.

Gjennomsnittsverdier og antall svarende per spørsmål er gjengitt i tabellen under. Årsaken til det lave antallet svarende på spørsmålet om praktisk tilrettelegging er at en høy andel av respondentene (54 %) svarte «vet ikke» på dette spørsmålet.

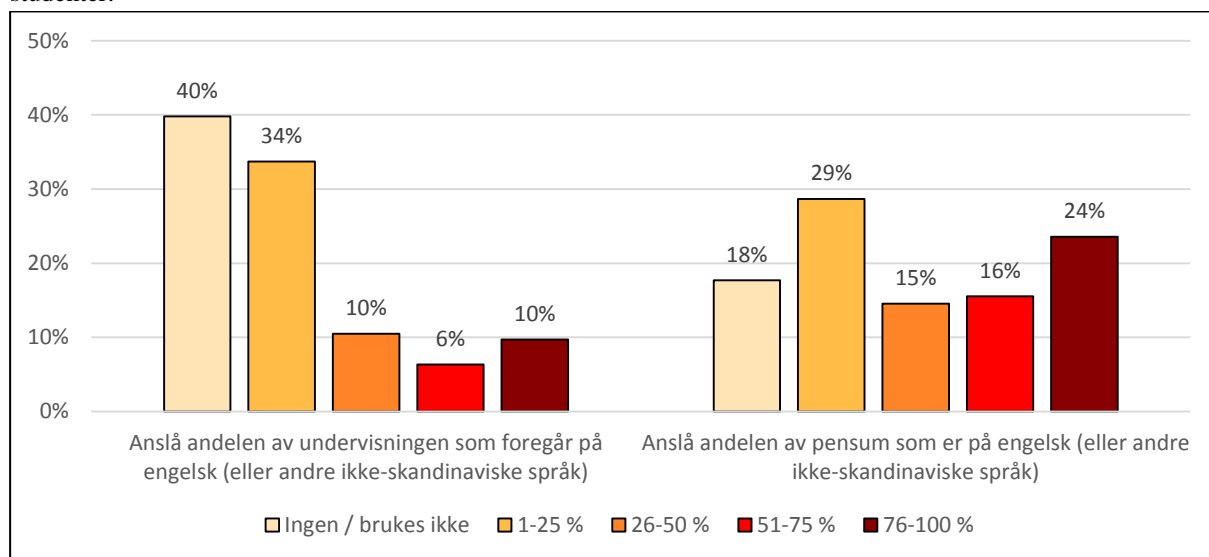
Tabell 6.8: Muligheter for utveksling. Studenter som ikke har vært på utveksling. Gjennomsnitt og antall svarende.

	Gj. snitt	Antall svarende
Institusjonen min informerer godt om mulighetene for utveksling	3,2	22 275
Det er rom i studieplanen for å reise på utveksling	3,8	20 370
Tilbudet om utveksling er faglig relevant for studieprogrammet	3,8	17 701
Det er god praktisk tilrettelegging for et utvekslingsopphold (bolig, administrativ støtte, etc.)	3,3	11 482
Livssituasjonen min gjør det vanskelig å reise på utveksling (jobb, barn, bolig, sykdom, etc.)	2,7	22 983
Institusjonen min oppmuntrer meg til å reise på utveksling	3,0	20 571
Jeg er selv motivert til å reise på utveksling	3,0	22 700
Jeg har planer om å reise på utveksling	2,3	21 555

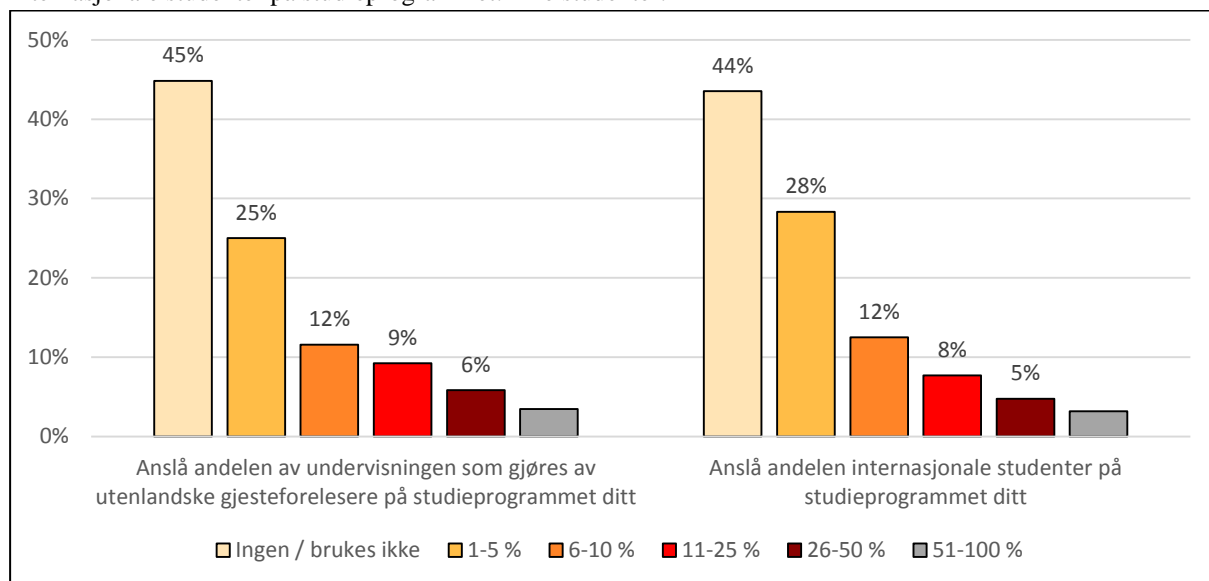
6.4 Spørsmål om internasjonalisering stilt til alle studentene

Alle respondentene, uavhengig av hva de svarte på tidligere spørsmål om internasjonalisering, fikk spørsmål om omfanget av internasjonalisering på studieprogrammet deres. Spørsmålene var formulert slik at respondentene ble bedt om å oppgi andeler i prosent. Merk at svaralternativene (intervallene) er ulike i de to figurene. 40 % oppgir at det ikke brukes engelsk eller andre ikke-skandinaviske språk i undervisningen, mens kun 18 % oppgir at det ikke brukes pensum på engelsk eller andre ikke-skandinaviske språk. 45 % oppgir at det ikke brukes utenlandske gjesteforelesere på studieprogrammet. 44 % oppgir at det ikke er noen internasjonale studenter på studieprogrammet. På alle disse spørsmålene er det forskjeller mellom studenter på bachelorprogrammer og masterprogrammer. Jevnt over oppgir masterstudentene et høyere omfang av internasjonalisering på studieprogrammet (differansen vises ikke her).

Figur 6.5: Andelen av undervisningen og pensum som er på engelsk eller ikke-skandinaviske språk. Alle studenter.

Figur 6.6: Andelen av undervisningen som gjennomføres av utenlandske gjesteforelesere og andelen internasjonale studenter på studieprogrammet. Alle studenter.

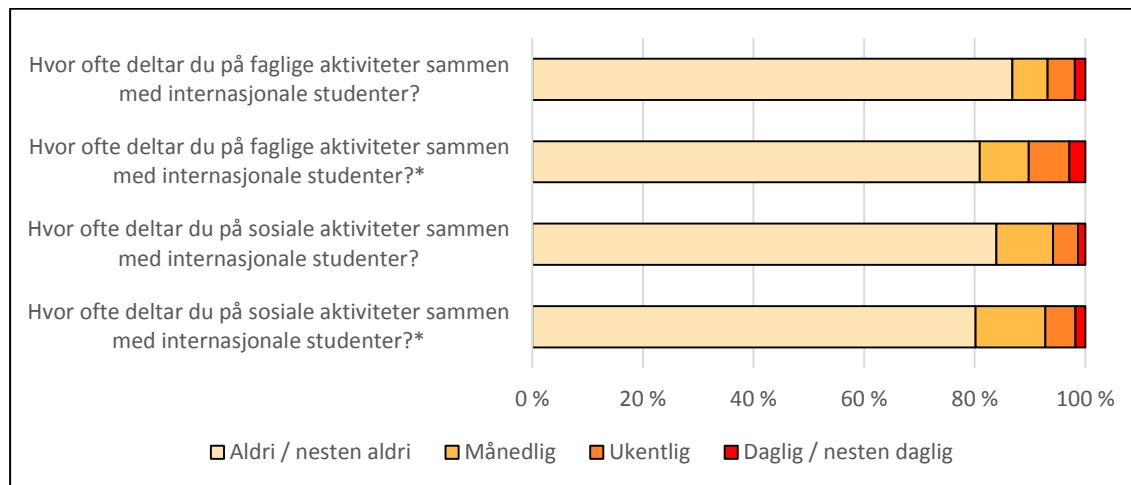

6.5 Spørsmål stilt til norske studenter

Alle studentene som ikke er innreisende studenter fikk spørsmål om hvor ofte de deltar på faglige og sosiale aktiviteter med internasjonale studenter. Et stort flertall av respondentene svarer aldri/nesten aldri på disse spørsmålene. Som forrige figur viste er det mange respondenter (44 %) som oppgir at det ikke er noen internasjonale studenter på studieprogrammet. Selv når disse tas ut av dataene, svarer

rundt 80 % av respondentene at de aldri/nesten aldri deltar på faglige eller sosiale aktiviteter med internasjonale studenter.

Figur 6.7: Hvor ofte studentene deltar på faglige og sosiale aktiviteter med internasjonale studenter. Spørsmål stilt til norske studenter.

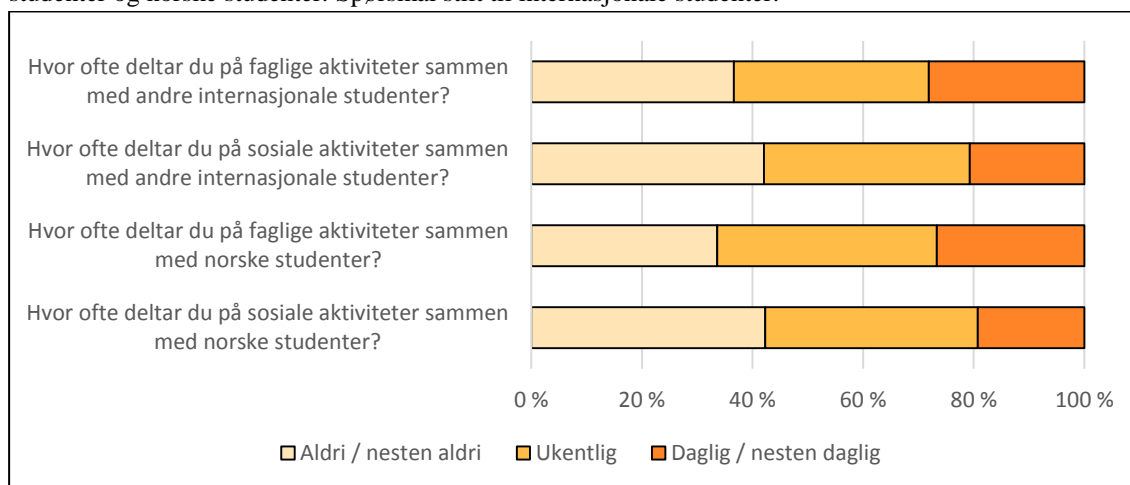
* Resultatene inkluderer kun studenter som har oppgitt at de har internasjonale studenter på studieprogrammet sitt.

6.6 Spørsmål stilt til de internasjonale studentene

De innreisende/internasjonale studentene fikk spørsmål om hvor ofte de deltar på faglige og sosiale aktiviteter med både andre internasjonale studenter og med norske studenter. Resultatene vises i figuren under. 42 % svarer at de aldri/nesten aldri deltar på sosiale aktiviteter med både andre internasjonale studenter og norske studenter. 37 % svarer at de aldri/nesten aldri deltar på faglige aktiviteter med andre internasjonale studenter, mens 34 % svarer at de aldri/nesten aldri deltar på faglige aktiviteter med norske studenter. Det er altså en relativt stor andel av de internasjonale studentene som aldri eller nesten aldri har faglige eller sosiale aktiviteter med andre studenter. Som tidligere vist oppgir 91 % av de internasjonale studentene at de er i Norge for å ta en hel grad. Antall svarende per spørsmål varierer fra 1 121 til 1 159.

De norske studentene har ikke fått spørsmål om hvor ofte de deltar på faglige eller sosiale aktiviteter med andre studenter generelt sett. Vi vet derfor ikke om andelen av de internasjonale studentene som aldri/nesten aldri deltar på sosiale eller faglige aktiviteter med andre studenter er usedvanlig høy, eller om vi også ville fått tilsvarende resultater for norske studenter. I spørsmålsbatteriet om studie- og læringsmiljø, vist senere i denne rapporten, er det spørsmål om tilfredshet med sosialt og faglig læringsmiljø. Vi ser at de internasjonale studentene i gjennomsnitt er noe mindre tilfreds med sosialt og faglig læringsmiljø, men forskjellen er liten.

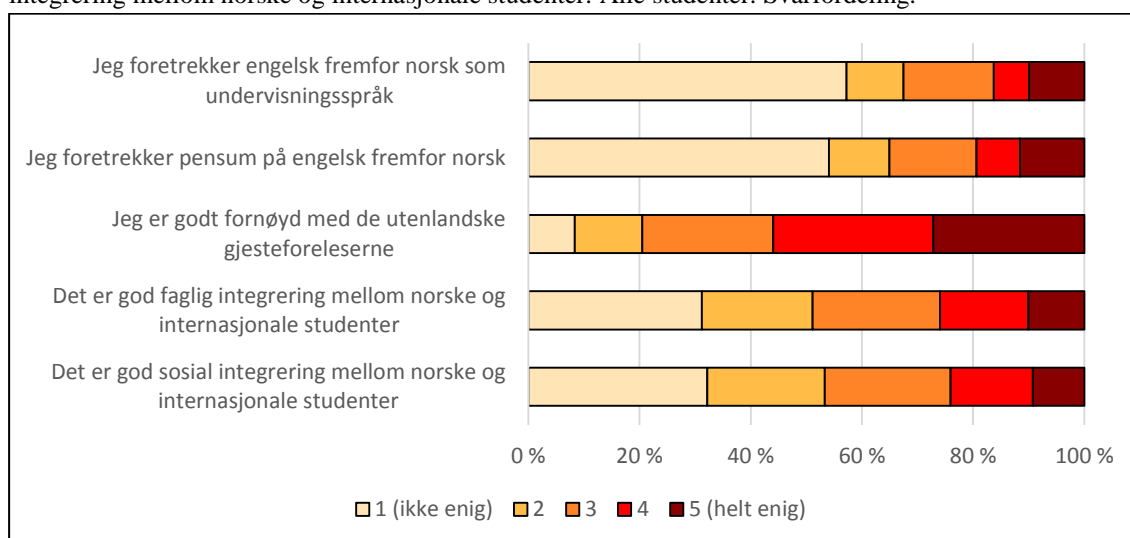
Figur 6.8: Hvor ofte de internasjonale studentene deltar på faglige og sosiale aktiviteter med andre internasjonale studenter og norske studenter. Spørsmål stilt til internasjonale studenter.

6.7 Spørsmål om undervisningsspråk, engelsk pensum og sosial og faglig integrering

De to første spørsmålene som er vist i figuren under ble stilt til alle respondentene i undersøkelsen, inkludert de innreisende studentene. De tre siste spørsmålene ble kun stilt til de respondentene som har oppgitt en viss grad av bruk av utenlandske gjesteforelesere og tilstedeværelse av internasjonale studenter. Alle studentene i undersøkelsen kunne dermed potensielt få alle de fem spørsmålene.

Figur 6.9: Erfaringer med undervisningsspråk, engelsk pensum, utenlandske gjesteforelesere og faglig og sosial integrering mellom norske og internasjonale studenter. Alle studenter. Svarfordeling.

57 % svarer «ikke enig» på spørsmålet om de foretrekker engelsk fremfor norsk som undervisningsspråk, mens 54 % svarer «ikke enig» på spørsmålet om de foretrekker pensum på engelsk fremfor norsk. Her er det forskjeller på studenter på bachelor- og masternivå. Studentene på masternivå foretrekker engelsk som undervisningsspråk og pensum på engelsk i større grad enn studenter på bachelornivå. Blant masterstudentene svarer 43 % «ikke enig» på spørsmålet om de foretrekker engelsk som undervisningsspråk, mens 35 % svarer «ikke enig» på spørsmålet om de foretrekker engelsk pensum. Det er verdt å merke seg at de som svarer 1 eller 2 ikke nødvendigvis er negative til engelsk som undervisningsspråk eller engelsk pensum, da spørsmålet handler om hva man foretrekker. 56 % av alle studentene svarer at de er enig (svaralternativ 4 eller 5) i at de er fornøyd med de utenlandske gjesteforeleserne.

På spørsmålene om hvorvidt det er god faglig og sosial integrering mellom norske og internasjonale studenter er det en langt høyere andel av «ikke enig» sammenlignet med «helt enig». På disse spørsmålene er det kun små forskjeller mellom studenter på bachelornivå og studenter på masternivå.

Tabellen under viser gjennomsnittsverdier og antall svarende for de samme spørsmålene. De tre siste spørsmålene har et lavere antall svarende som følge av aktiveringene beskrevet ovenfor.

Tabell 6.9: Erfaringer med undervisningsspråk, engelsk pensum, utenlandske gjesteforelesere og faglig og sosial integrering mellom norske og internasjonale studenter. Alle studenter. Gjennomsnitt og antall svar.

	Gj. snitt	Antall svarende
Jeg foretrekker engelsk fremfor norsk som undervisningsspråk	2,0	25 527
Jeg foretrekker pensum på engelsk fremfor norsk	2,1	25 640
Jeg er godt fornøyd med de utenlandske gjesteforeleserne	3,5	11 233
Det er god faglig integrering mellom norske og internasjonale studenter	2,5	13 358
Det er god sosial integrering mellom norske og internasjonale studenter	2,5	13 886

7 Andre batterier - tidsserier

Det store bildet også i 2017 er at studenter ved norske høyere utdanningsinstitusjoner er godt fornøyde med kvaliteten på studieprogrammene de går på. Det er slående hvor stabile resultatene er over tid, ikke bare i gjennomsnittscorer, men også i frekvensfordelingen.

I dette kapitlet presenteres svarverdier på de etablerte batteriene i spørreskjemaet. Det er beregnet indeksverdier for de batteriene der statistiske analyser, som for eksempel faktoranalyse, viser at indeksene er valide og reliable. Indeksene er beregnet som (uvektede) gjennomsnitt av enkeltspørsmålene i det enkelte batteri. I en separat rapport om gjennomføring og svarinnngang beskriver vi indeksenes reliabilitet og validitet.

I det følgende viser vi utviklingen over tid for hvert av spørsmålene. Generelt gjelder at resultatene er meget lik over tid. Der det er forandringer er det kun små forskjeller. De få forskjellene som er av en viss størrelse kan forklares av justeringer som er gjort i spørreskjemaet.

7.1 Undervisning og veiledning

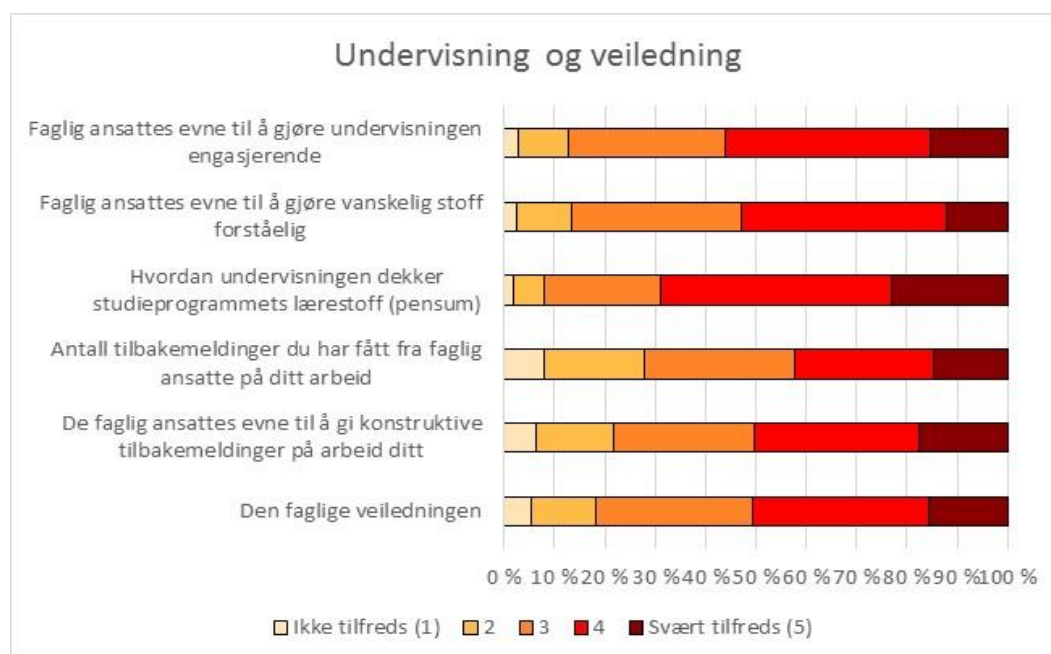
Spørsmålene i dette batteriet tar sikte på å måle oppfattet kvalitet av den undervisningen og veiledningen studentene får fra de faglig ansatte.

Tabell 7.1.1: Gjennomsnittsverdier, indeksen undervisning og veiledning.

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017
Faglig ansattes evne til å gjøre undervisningen engasjerende	3,4	3,4	3,6	3,6	3,6
Faglig ansattes evne til å gjøre vanskelig stoff forståelig	3,4	3,4	3,6	3,5	3,5
Hvordan undervisningen dekker studieprogrammets lærestoff (pensum)	3,7	3,7	3,9	3,8	3,8
Antall tilbakemeldinger du har fått fra faglig ansatte på ditt arbeid	-	-	-	3,1	3,2
De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeid ditt	3,1	3,3	3,4	3,4	3,4
Den faglige veiledningen	2,8	2,9	3,3	3,4	3,4
Indeks undervisning og veiledning	3,3	3,3	3,6	3,5	3,5

Batteriets indeksverdier har vært svært stabile siden en endring i ordlyden i spørsmålet om undervisning og veiledning i 2015, som fra da av ble formulert som «Den faglige veiledningen». Etter at spørsmålet om antall tilbakemeldinger ble inkludert i 2016, sank indeksverdien noe. Snittscoren på enkeltspørsmålene har vært svært stabile, unntatt i de tilfeller der ordlyden har vært endret.

Figur 7.1.1: Spørsmålene om Undervisning og veiledning og deres svarfordeling (2017).

Svarkategoriene går fra «Ikke tilfreds (1)» til «Svært tilfreds (5)». I tillegg kunne respondenten svare «Vet ikke». Andelen ikke besvart var om lag 0,5 %, målt opp imot antallet studenter som startet å besvare spørreskjemaet. Siden dette batteriet kommer helt først, er det ikke overraskende at frafallet er lavt. Andelen «Vet ikke» varierte fra 1 % til 4 %.

Andelen studenter som er tilfreds, eller svært tilfreds, med de ulike komponentene av undervisning og veiledning ligger mellom 42 % (antall tilbakemeldinger) og 69 % (om undervisningen dekker pensum). Det er kun små forskjeller i oppfatning mellom bachelor- og mastergradsstudenter på disse spørsmålene.

Studentene i utdanningstypene politi, fysikk, kunst og historisk-filosofiske fag er mest tilfredse på dette området, mens studentene i utdanningstypene medisin, samfunnsøkonomi, psykologi og sykepleie er minst tilfredse.

7.2 Studie- og læringsmiljø

I 2017 ble det gjort to endringer i dette batteriet. Spørsmålet om «studieadministrasjon og informasjon» ble endret og flyttet til batteriet «organisering av studieprogrammet». Resten av batteriet bestod som tidligere, men ble splittet i to i spørreskjemaet. Spørsmålene ble dermed presentert i to ulike grupper, under hver sin overskrift. De tre første spørsmålene om faglig og sosialt miljø ble skilt ut som en gruppe, mens de resterende spørsmålene om fysisk læringsmiljø og infrastruktur dannet den andre gruppen av spørsmål. Analyser av resultatene viser at denne oppdelingen i spørreskjemaet ikke har påvirket studentenes svar. Vi beholder dermed indeksen hvor alle spørsmålene inngår, men i andre sammenhenger kan det lages to ulike indekser etter inndelingen i spørreskjemaet.

Resultatene på denne indeksen, og de enkelte spørsmålene, har vært svært stabile over tid. Indeksen scorer noe lavere i 2017 enn tidligere år, men nedgangen er svært lav. Studentene er mest tilfreds med bibliotek og bibliotekstjenester, hvor gjennomsnittet er på 4,1, noe som er godt over indeksverdien for alle spørsmålene på 3,7. Dette spørsmålet har imidlertid en høy andel som har svart «Vet ikke» (9 %) sammenlignet med de andre spørsmålene i batteriet. Det kan tyde på at en del studenter ikke kjenner så godt til biblioteket på institusjonen og bibliotekets tjenester, men de som kjenner til det eller har erfaring med det er jevnt over tilfreds.

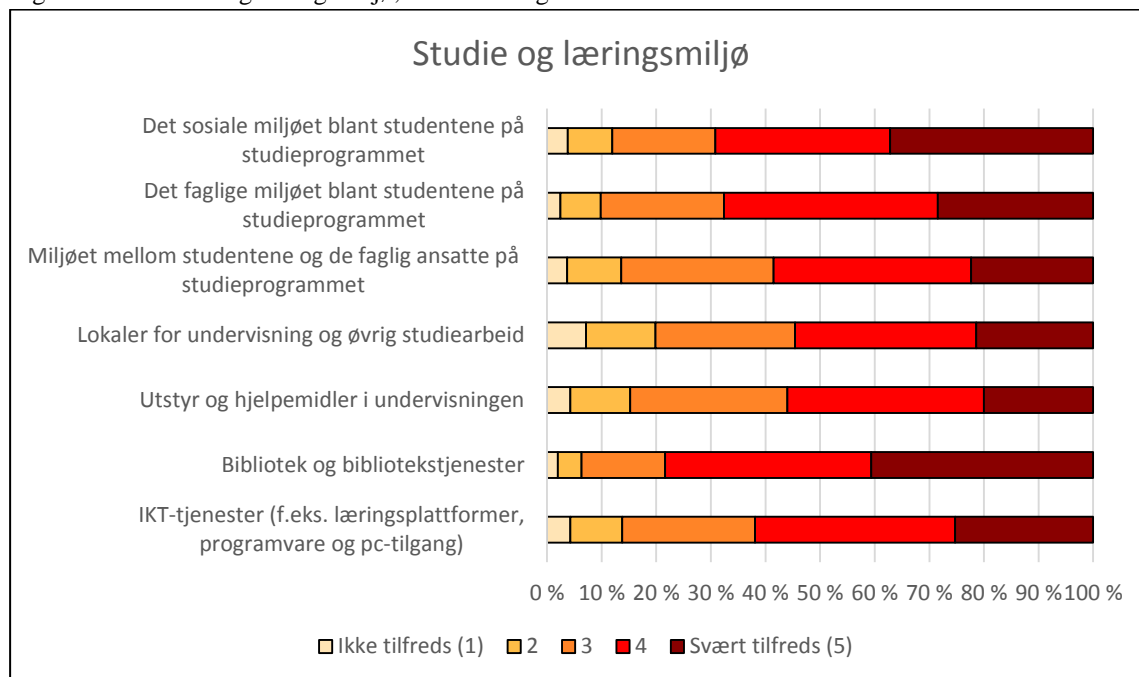
På indeksen scorer studenter innenfor utdanningstypene grunnskolelærer 5-årig (3,4), sosialfag (3,5), psykologi (3,5), samfunnsøkonomi (3,6) og sosiologi (3,6) lavest. Studenter innenfor primærnærings (3,9), yrkesfaglærer (3,9), sykepleie-master (3,9), politi (4,0) og fysikk (4,1) scorer høyest.

Tabell 7.2.1: Studie- og læringsmiljø, indeks og enkeltspørsmål. Gjennomsnittsverdier.

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017
Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet	3,9	3,9	4,0	4,0	3,9
Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet	3,8	3,8	3,9	3,9	3,8
Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet	-	-	3,7	3,7	3,6
Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Utstyr og hjelpemidler i undervisningen	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6
Bibliotek og bibliotekstjenester	4,1	4,1	4,2	4,1	4,1
IKT-tjenester (f.eks. læringsplattformer, programvare og pc-tilgang)	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7
Indeks studie- og læringsmiljø	3,8	3,8	3,8	3,8	3,7

Figuren under viser svarfordelingen på de enkelte spørsmålene i batteriet. Over halvparten av studentene svarer 4 eller 5 (tilfredsstillende/svært tilfredsstillende) på alle enkeltspørsmålene, og det er svært få som svarer 1 (ikke tilfreds). Av disse spørsmålene, er studentene er minst tilfredse med lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid.

Figur 7.2.1: Studie- og læringsmiljø, svarfordeling.

7.3 Medvirkning

Resultatene på både indeksen og enkeltspørsmålene er svært stabile over tid. Studentene er i mindre grad fornøyde med muligheten til å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammer samt hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp. Studentene er mer fornøyde med det lokale studentdemokratiet, men dette spørsmålet har også en høy andel som har svart «Vet ikke» (26 %). Det kan indikere at mange studenter ikke kjenner til det lokale studentdemokratiet. Det var ingen endringer i spørsmålene i dette batteriet i 2017.

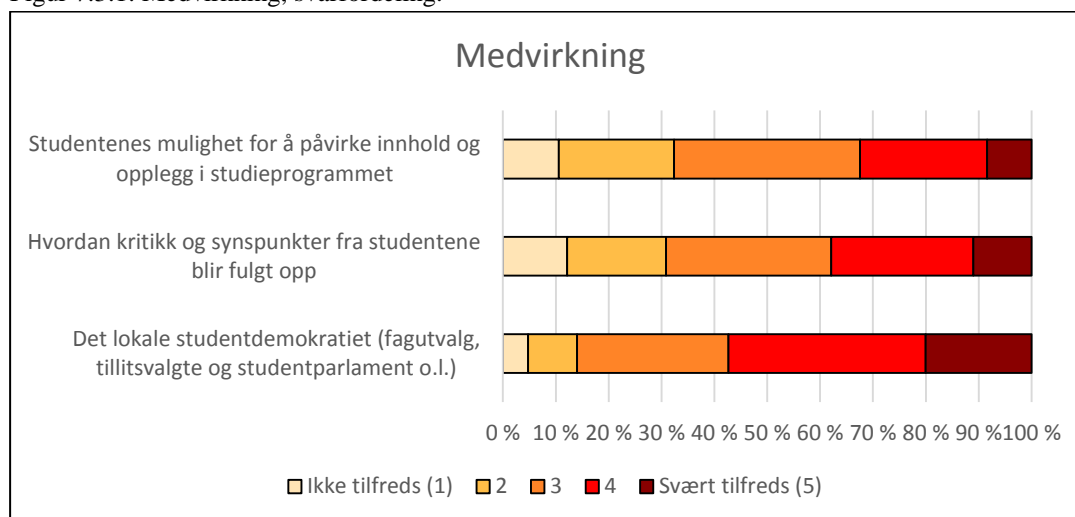
Studenter innenfor utdanningstypene grunnskolelærer 5-årig (2,8), odontologi (2,8), lektor (2,9), grunnskolelærer (3,0) og medisin (3,0) scorer lavest på indeksen. Studenter innenfor data og IT (3,4), politi (3,5), kunst (3,5), matematikk og statistikk (3,6) og fysikk (3,7) scorer høyest.

Tabell 7.3.1: Medvirkning, indeks og enkeltspørsmål. Gjennomsnittsverdier.

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017
Studentenes mulighet for å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet	3,0	3,1	3,0	3,1	3,0
Hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp	3,0	3,1	3,1	3,2	3,1
Det lokale studentdemokratiet (fagutvalg, tillitsvalgte og studentparlament o.l.)	3,6	3,6	3,6	3,7	3,6
Indeks medvirkning	3,2	3,2	3,2	3,3	3,2

Svarfordelingen i figuren under viser at om lag 30 % av studentene svarer 1 eller 2 på de to første spørsmålene, om muligheten for å påvirke innholdet i studieprogrammet og hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp. Kun 14 % svarer 1 eller 2 på spørsmålet om hvor tilfreds de er med det lokale studentdemokratiet, mens 57 % svarer 4 eller 5 på dette spørsmålet.

Figur 7.3.1: Medvirkning, svarfordeling.

7.4 Eget engasjement

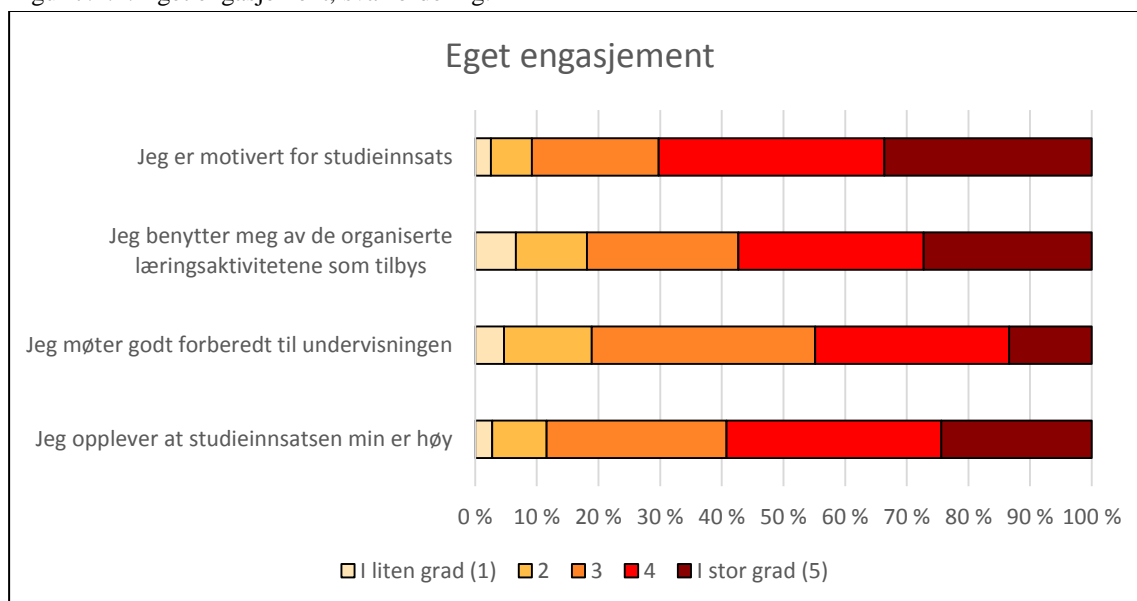
I dette spørsmålsbatteriet blir studentene spurt om sitt eget engasjement og motivasjon for studiene. Studentene scorer høyest på spørsmålet om motivasjon for studieinnsats, med et gjennomsnitt på 3,9. På spørsmålene om de benytter seg av organiserte læringsaktiviteter scorer de i gjennomsnitt 3,6, og på spørsmålet om de opplever studieinnsatsen som høy scorer de 3,7. Det laveste resultatet finner vi på spørsmålet om i hvilken grad studentene møter forberedt til undervisningen, med et gjennomsnitt på 3,3. Resultatet for indeksen er stabilt over tid.

Tabell 7.4.1: Eget engasjement, indeks og enkeltspørsmål. Gjennomsnittsverdier.

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:	2013	2014	2015	2016	2017
Jeg er motivert for studieinnsats	-	4,1	4,1	4,0	3,9
Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys	-	3,5	3,6	3,6	3,6
Jeg møter godt forberedt til undervisningen	-	3,3	3,4	3,4	3,3
Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy	-	3,7	3,7	3,7	3,7
Indeks eget engasjement	-	3,7	3,7	3,7	3,6

I figuren under vises svarfordelingene for alle enkeltspørsmålene. På spørsmålet om studentene er motivert for studieinnsats svarer 34 % det høyeste svaralternativet (5, i stor grad), og 24 % svarer det samme på spørsmålet om de opplever studieinnsatsen sin som høy. Samtidig er det kun 13 % som svarer at de i stor grad møter godt forberedt til undervisningen.

Figur 7.4.1: Eget engasjement, svarfordeling.

7.5 Inspirasjon

På spørsmålet om i hvilken grad studentene mener at studieprogrammet er faglig utfordrende, svarer studentene i gjennomsnitt 4,3 (på en skala fra 1 til 5). Det er et forholdsvis høyt resultat, og det har også vært stabilt over tid. Studentene svarer i gjennomsnitt lavest på spørsmålet om i hvilken grad studieprogrammet bidrar til motivasjon for studieinnsats. På spørsmålet om i hvilken grad studieprogrammet er stimulerende er gjennomsnittet 3,8, marginalt lavere enn tidligere år. Ettersom gjennomsnittet for 2015 og 2016 er det samme, er det lite sannsynlig at nedgangen skyldes endringen i spørsmålet i 2016.

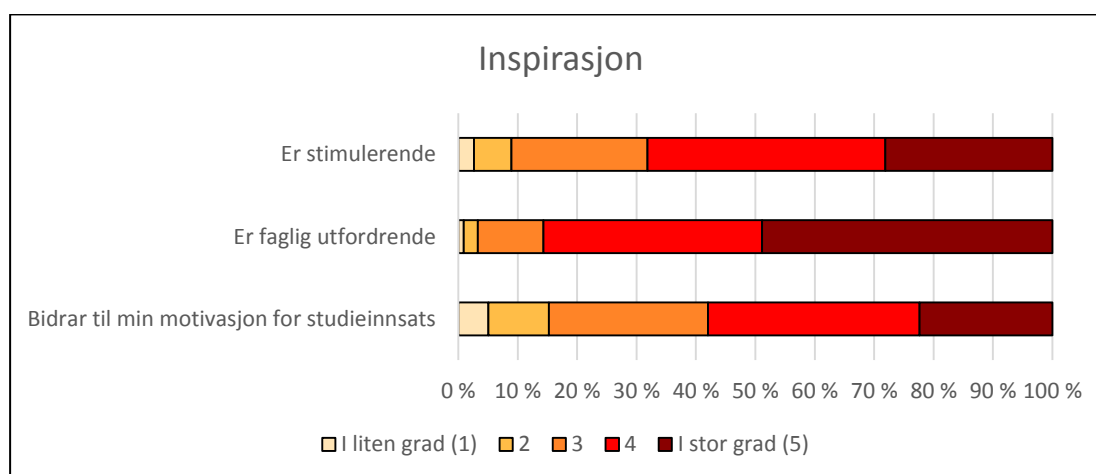
Studenter innenfor utdanningstypene grunnskolelærer 5-årig (3,5), grunnskolelærer (3,6), lektor (3,7), samfunnsøkonomi (3,7) og sosiologi (3,8) scorer lavest på indeksen. Studenter innenfor rettsvitenskap (4,1), arkitektur (4,2), matematikk og statistikk (4,2), fysikk (4,3) og politi (4,5) scorer høyest.

Tabell 7.5.1: Inspirasjon, indeks og enkeltspørsmål. Gjennomsnittsverdier.

I hvilken grad mener du at studieprogrammet:	2013	2014	2015	2016	2017
Er engasjerende (2013-2014-2015) / stimulerende (2016-2017) ⁹	3,9	4,0	3,9	3,9	3,8
Er faglig utfordrende	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Bidrar til min motivasjon for studieinnsats	-	3,5	3,6	3,7	3,6
Indeks inspirasjon	-	3,9	3,9	4,0	3,9

Svarfordelingen i figuren under viser at godt over halvparten av studentene svarer 4 eller 5 på alle spørsmålene. På spørsmålet om i hvilken grad studentene mener at studieprogrammet er faglig utfordrende svarer hele 86 % 4 eller 5, og 49 % svarer 5.

Figur 7.5.1: Inspirasjon, svarfordeling.

7.6 Praksis

Spørsmålene i praksisbatteriet tar sikte på å kartlegge tilfredshet med praksisopplegg for studenter som har gjennomført praksis som en del av studieprogrammet. Batteriet blir kun gitt til studenter som svarer ja på at de har hatt praksis. Praksisen kan være ekstern eller intern på utdanningsinstitusjonen (for eksempel odontologi- og veterinærstudenter kan ha interne praksisopplegg) – vi informerer studentene om dette i en infoknapp i skjemaet.

⁹ Vi endret ordlyden 'engasjerende' til 'stimulerende' i 2016.

Batteriet dekker forberedelse og organisering i forkant av praksisopplegget, selve gjennomføringen av praksis og oppfølgingen i etterkant. Spørsmålene ble først inkludert i studentundersøkelsen i 2014 og har siden da vært med hvert år uten endringer. Vi spør studentene selv om de har hatt praksis.¹⁰

Tabellen under viser studentenes tilfredshet med praksisopplegget fra 2014 til og med 2017. Vi ser at snittverdiene holder seg svært stabile over tid, med ingen endringer over 0,1 på enkeltspørsmål. Spørsmålene om tilfredshet med «Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisopplæringen» og «Kommunikasjonen mellom praksissted og høyskole/universitet» har noe lavere snitt enn i 2016 – ellers er verdiene på enkeltspørsmål uendret siden 2015. Ut fra indeksverdien ser vi likevel at den overordnede tilfredsheten har falt fra 3,7 i 2016 til 3,6 i 2017, etter å ha steget jevnt siden 2014.

Tabell 7.6.1: Gjennomsnittsverdier, indeksen praksis.¹¹¹²

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017
Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisopplæringen	-	3,3	3,4	3,4	3,3
Kommunikasjonen mellom praksissted og høyskole/universitet	-	3,1	3,1	3,2	3,1
Tilbakemeldingene underveis i praksis	-	3,6	3,7	3,7	3,7
De faglige utfordringene i praksisopplæringen	-	3,9	3,9	3,9	3,9
Teoriopplæringens relevans for praksisutøvelse	-	3,5	3,6	3,6	3,6
Hvordan erfaring fra praksis brukes som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen	-	3,6	3,7	3,7	3,7
Praksisopplæringen generelt	-	3,9	4,0	4,0	4,0
Indeks praksis	-	3,5	3,6	3,7	3,6

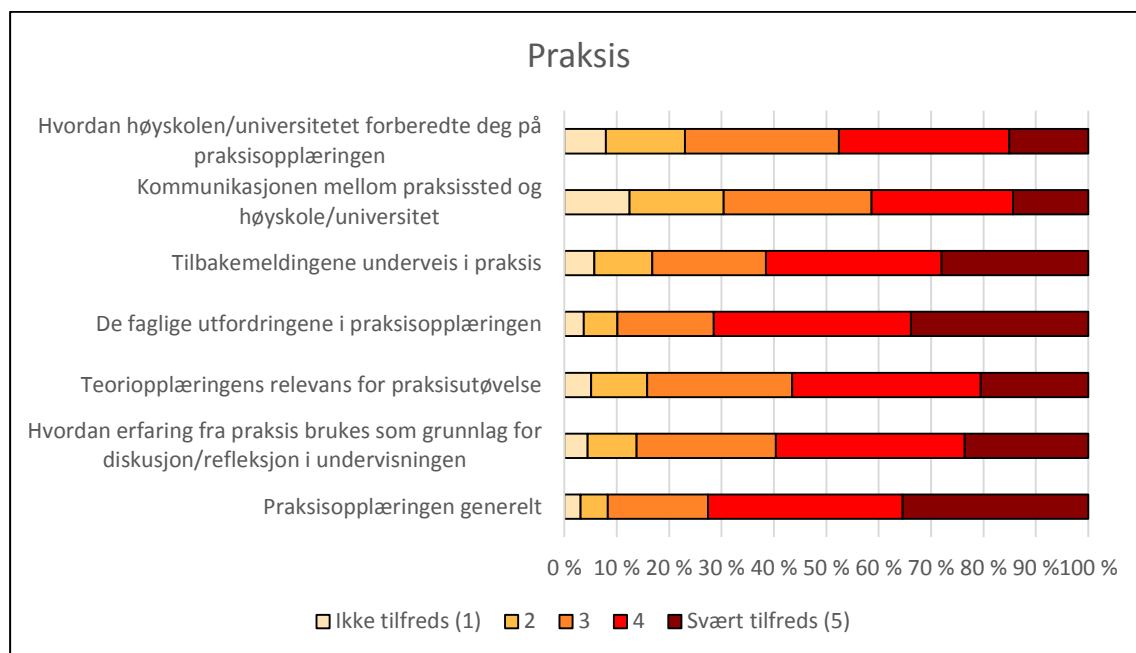
Ser vi nærmere på svarfordelingen på spørsmålene (se figuren under), er over 70 % av studentene fornøyd eller svært fornøyd med både de faglige utfordringene i praksisopplæringen og praksisopplæringen generelt. Som indikert over kommer tilfredshet med forberedelse på praksisopplæringen og kommunikasjonen mellom praksissted og institusjon svakest ut, her oppgir noe under halvparten at de fornøyde eller svært fornøyde.

¹⁰ Dette gjør at det er en risiko for at studenter som har hatt praksis som ikke er organisert av studieprogrammet også svarer ja på inngangsspørsmålet om praksis. For å sile ut disse studentene når vi regner ut snittverdier, viser verdier i portalen, etc., bruker NOKUT følgende kriterium for at svar på praksisspørsmålene skal gjelde: minst 6 studenter på et studieprogram må ha svart på minst 3 av 7 praksisspørsmål, og disse respondentene må utgjøre minst 49,5% av studentene på programmet. Det vil si at minst halvparten av studentene på et program må ha svart «ja» på inngangsspørsmålet «Har du hatt praksisperiode organisert av studieprogrammet ditt?», i tillegg til at minst 6 av disse igjen må ha svart på minst 3 av spørsmålene om praksis. Regelen har også blitt testet opp mot annen tilgjengelig informasjon, og er robust.

¹¹ Kun for studentene som har hatt praksisperiode organisert av studieprogrammet sine.

¹² Spørsmålene i indeksen praksis var nye i 2014 og kan dermed ikke sammenlignes med 2013.

Figur 7.6.1: Praksis, svarfordeling.

Blant de utdanningstypene som har praksis er studentene på politi-, primærnærings-, farmasi- og kunstutdanningene mest fornøyde. På den andre siden av skalaen ser vi at studentene på økonomisk-administrative fag, pedagogikk, og tekniske fag er minst fornøyde med praksisopplegget. Indeksverdiene fordelt på utdanningstyper går fra 2,9 (Økonomi og Administrasjon) til 4,3 (Politi).

7.7 Arbeidslivsrelevans

Spørsmål om arbeidslivsrelevans har vært med i studentundersøkelsen siden oppstarten i 2013. To av spørsmålene har vært uendret siden 2013: Om studieprogrammet «Er relevant for aktuelle yrkesområder» og om studieprogrammet «Gir gode jobbmuligheter». Dagens (2017) spørsmål om studieprogrammet «Gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet» har vært med i litt ulike former siden 2013. I 2016 ble et spørsmål om «Studieprogrammet har godt samarbeid med arbeidslivet» inkludert. Spørsmålet dekker en annen dimensjon ved relevans enn de andre, ved at det peker mot hva programmet gjør – heller enn en (individuell) fremtidig tilpasning til arbeidslivet. Indeksen blir dermed mer dekkende for konseptet «relevans for arbeidslivet».

Generelt sett er studentene svært tilfredse med studieprogrammets relevans for aktuelle yrkesområder og mulighet for jobb etter endte studier – også over tid. Videre er studentene svært enige i at studiet gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet. På spørsmålet om studieprogrammet har godt samarbeid med arbeidslivet gir studentene noe lavere score enn på de andre spørsmålene – snittverdiene er likevel relativt høye, overordnet sett. Indeksverdien for batteriet har gått noe ned siden 2015. Dette skyldes at vi la til spørsmålet om samarbeid med arbeidslivet.

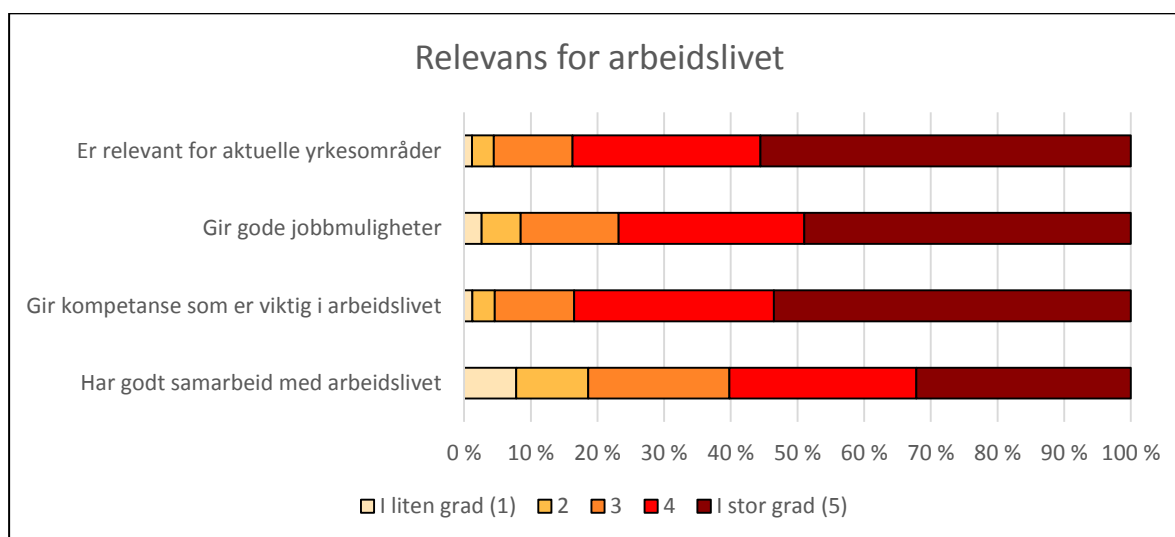
Snittverdiene på enkeltspørsmål forblir relativt uendret fra 2016. Spørsmålet «Gir gode jobbmuligheter» har hatt en marginal nedgang og svarene på dette spørsmålet kan variere en del basert på faktorer utenfor studieprogrammet – f.eks. svingninger i jobbmarkedet.

Tabell 7.7.1: Gjennomsnittsverdier, indeksen relevans for arbeidslivet.

I hvilken grad mener du at studieprogrammet du går på:	2013	2014	2015	2016	2017
Er relevant for aktuelle yrkesområder	4,3	4,4	4,4	4,3	4,3
Gir gode jobbmuligheter	4,2	4,2	4,2	4,2	4,1
Gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet ¹³	4,2	4,2	4,3	4,3	4,3
Har godt samarbeid med arbeidslivet	-	-	-	3,7	3,7
Indeks arbeidslivsrelevans	4,2	4,3	4,3	4,1	4,1

Med henhold til svarfordeling ser vi at over 80 % av studentene mener at studiet i høy grad både er relevant for aktuelle yrkesområder, og at det gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet. Videre mener rundt 77 % at studiet gir gode jobbmuligheter. Omtrent 60 % av studentene er enige eller svært enige i at studieprogrammet har godt samarbeid med arbeidslivet.

Figur 7.7.1: Svarfordeling, batteriet relevans for arbeidslivet

Fordelt på utdanningstyper kommer sykepleie-, farmasi-, barnehagelærer- og grunnskolelærerutdanningene best ut – utdanningstypene hvor studentene opplever at studiene er minst relevante for arbeidslivet er sosiologi, antropologi, samfunnsøkonomi og historisk-filosofiske fag. Indeksverdiene for relevans for arbeidslivet spenner fra 3,2 (sosiologi og antropologi) til 4,6 (sykepleie).

¹³ Dette spørsmålet ble formulert noe annerledes i 2013 («Gir deg kunnskaper og ferdigheter som er viktige i arbeidslivet»). I 2014 og 2015 var det to spørsmål om dette temaet («Gir kunnskap som er viktig i arbeidslivet» og «Gir ferdigheter som er viktige i arbeidslivet»). Endringene i formuleringene har vært små og vi har da også fått de samme snittscorene over tid, vi har derfor valgt å sammenligne dagens spørsmål med de gamle, i 2014 og 2015 er det gjennomsnittet av de to spørsmålene som sammenlignes med dagens spørsmål. Indeksverdien for tidligere år inneholder dermed disse gamle spørsmålene.

7.8 Forventninger

Dette spørsmålsbatteriet var nytt i 2016. Spørsmålene handler om ulike sider ved de faglig ansattes forventninger til studentene, og gjennomsnittsverdiene for de ulike spørsmålene er ganske like. Studentene svarer i gjennomsnitt høyest på spørsmålet om hvor enige de er i at de faglig ansatte forventer at de stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter. Resultatene er relativt stabile de siste to årene, men på tre av fire spørsmål er det en liten nedgang i 2017.

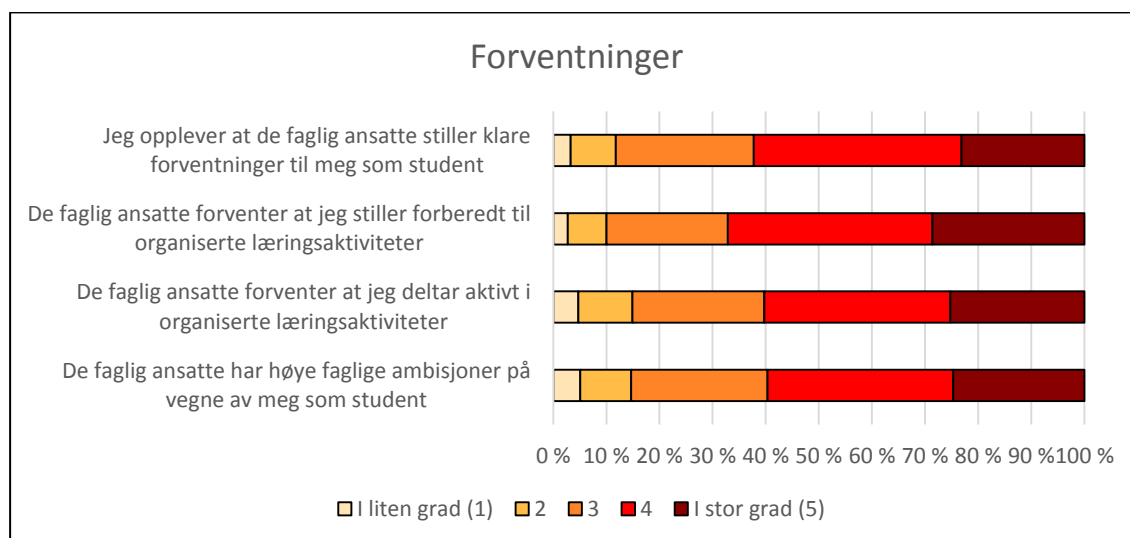
Studenter innenfor utdanningstypene samfunnsøkonomi (3,2), matematikk og statistikk (3,4), psykologi (3,4), sivilingeniør (3,4) og ingeniør (3,5) scorer lavest på indeksen. Studenter innenfor arkitektur (3,9), sykepleie-master (4,0), kunst (4,0), odontologi (4,1) og politi (4,4) scorer høyest.

Tabell 7.8.1: Gjennomsnittsverdier, indeksen forventninger

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:	2013	2014	2015	2016	2017
Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student	-	-	-	3,8	3,7
De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter	-	-	-	3,9	3,8
De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter	-	-	-	3,7	3,7
De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student	-	-	-	3,7	3,6
Indeks forventninger	-	-	-	3,8	3,7

Svarfordelingen i figuren under viser at det er få studenter som svarer 1 eller 2 på disse spørsmålene, mens over halvparten svarer 4 eller 5 på alle spørsmålene. Andelen som svarer 5 (i stor grad) varierer mellom 23 % og 29 %.

Figur 7.8.1: Svarfordeling, batteriet forventninger

7.9 Læringsutbytte

Batteriet om opplevd læringsutbytte har vært med i studentundersøkelsen siden oppstarten i 2013, uten vesentlige endringer i spørsmål eller spørsmålsformuleringer. Det regnes ikke ut indeksverdi for batteriet i 2017, på grunnlag av at NOKUTs analyser viser at batteriet egner seg dårlig som indeks.

Som i tidligere år ser vi noe spredning i tilfredshet mellom spørsmålene. Dette er ikke spesielt overraskende siden det også er en del tematisk spredning mellom spørsmålene som gjør at de i varierende grad vil gjelde for forskjellige studieprogrammer. Resultatene er svært stabile over tid, med kun små endringer. Sammenligner vi med 2016, er studentene i 2017 noe mer tilfreds med læringsutbytte når det kommer til teoretisk kunnskap, evne til refleksjon og kritisk tenkning, samarbeidsevne, skriftlig kommunikasjonsevne og evne til å tenke nytt.

Jevnt over scorer masterstudenter ikke overraskende jevnt over noe høyere på læringsutbyttespørsmålene enn bachelorstudenter – da særlig på spørsmålet om kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning (0,4 forskjell). Bachelorstudentene er noe mer tilfredse enn masterstudentene med læringsutbytte når det gjelder yrkes- og fagspesifikke ferdigheter og skriftlige kommunikasjonsevner. Forskjellene er imidlertid små. Enkelte av disse forskjellene kan kanskje tilskrives at det på bachelorgradsnivå er en større andel studenter innenfor profesjonsutdanninger enn på mastergradsnivå.

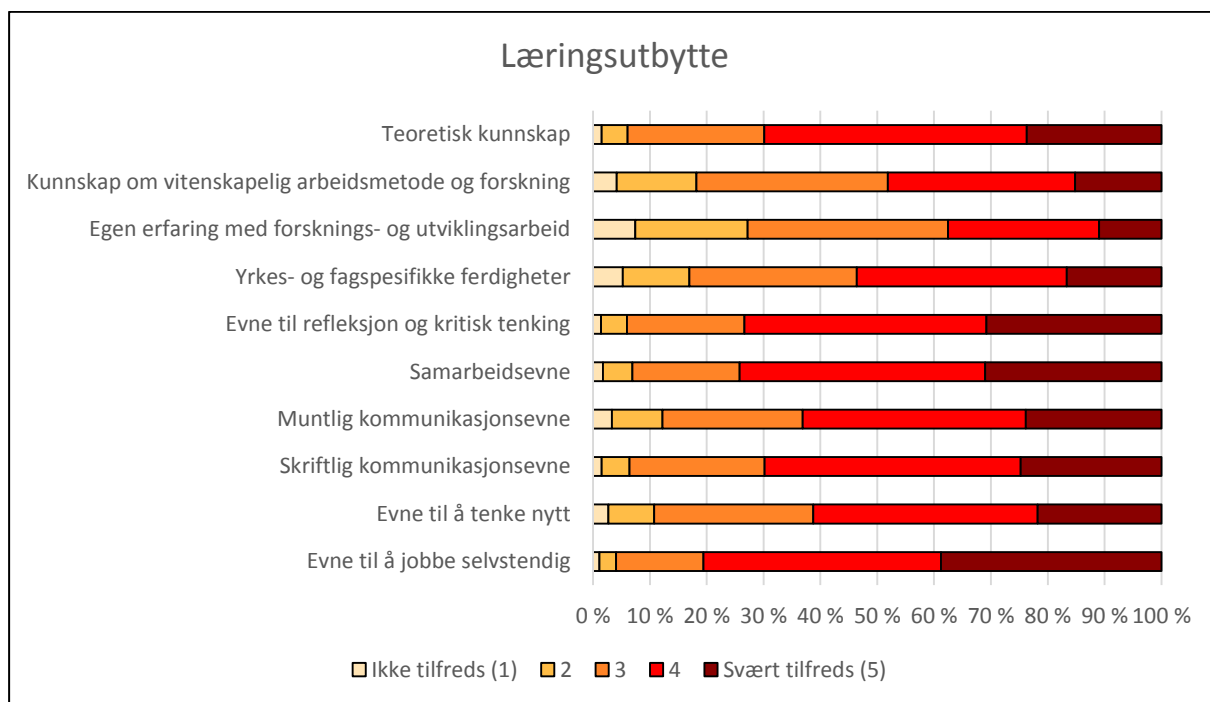
Tabell 7.9.1: Gjennomsnittsverdier, batteriet eget læringsutbytte.

Hvor tilfreds er du med eget læringsutbytte hittil i studiet, når det gjelder:	2013	2014	2015	2016	2017
Teoretisk kunnskap	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9
Kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5
Evne til refleksjon og kritisk tenkning	3,9	3,8	3,9	3,8	4,0
Samarbeidsevne	3,9	3,9	4,0	3,9	4,0
Muntlig kommunikasjonsevne	3,6	3,6	- ¹⁴	3,7	3,7
Skriftlig kommunikasjonsevne	3,9	3,9	-	3,8	3,9
Evne til å tenke nytt	3,6	3,5	-	3,6	3,7
Evne til å jobbe selvstendig	4,2	4,2	-	4,1	4,1

Ser vi nærmere på svarfordelingen i 2017 viser det seg at over 80 % av studentene er tilfredse eller svært tilfredse med læringsutbytte når det gjelder evnen til å jobbe selvstendig. Videre er over 70 % tilfreds eller svært tilfreds med teoretisk kunnskap, evne til refleksjon og kritisk tenkning, samarbeidsevne og skriftlig kommunikasjonsevne, mens i underkant av hhv. 50 % og 40 % svarer det samme på spørsmålene om kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning og egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid.

¹⁴ Pga. en feil i rekkefølgen av spørsmål i de ulike språkvarianter av spørreskjemaet i 2015, kan vi ikke vise resultater av de siste 4 enkeltspørsmålene i batteriet.

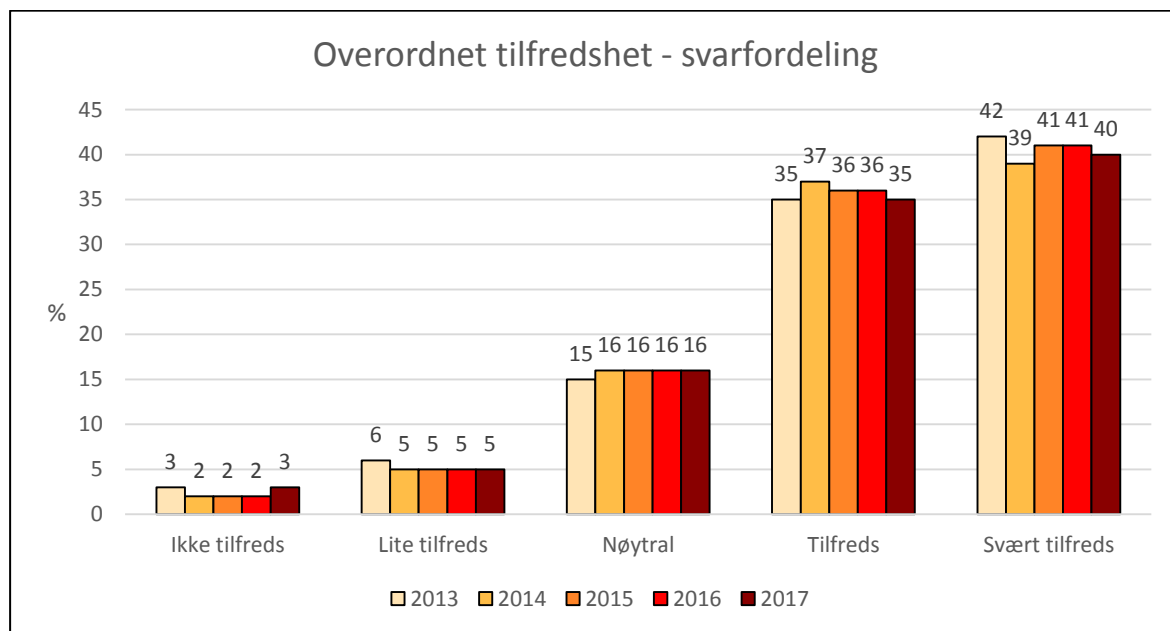
Figur 7.9.1: Svarfordeling, batteriet eget læringsutbytte

8 Overordnet tilfredshet

Spørsmålet om overordnet tilfredshet («Jeg er, alt i alt, fornøyd med studieprogrammet jeg går på») kommer omtrent halvveis ut i skjemaet, etter spørsmålsbatteriene beskrevet over (med unntak av Forventninger, som kommer rett etter). Studentene indikerer grad av enighet på en fem-delt skala. Figuren under viser svarfordelingen for overordnet tilfredshet for de siste fem årene.

Figur 8.1: Alt-i-alt-tilfredshet 2013, 2014, 2015, 2016 og 2017.

Overordnet ser vi at studentene svarer i gjennomsnitt 4,1 på alt-i-alt tilfredshet i 2017 – det samme som tidligere år. Brutt ned på svarkategoriene (Figur 3.1) ser vi at det er svært små endringer i svarfordelingen over de siste fem årene. Vi ser en marginal økning i respondenter som svarer «ikke tilfreds» sammenlignet med de siste tre årene og en liten nedgang i studenter som svarer «tilfreds» eller «svært tilfreds». Totalt svarte 75 % av studentene at de er tilfreds eller svært tilfreds med studieprogrammet. Fordelt på utdanningstyper varierer overordnet tilfredshet fra 3,6 til 4,7. Vi ser nærmere på snittverdier fordelt på utdanningstyper og studieprogrammer i avsnittene under.

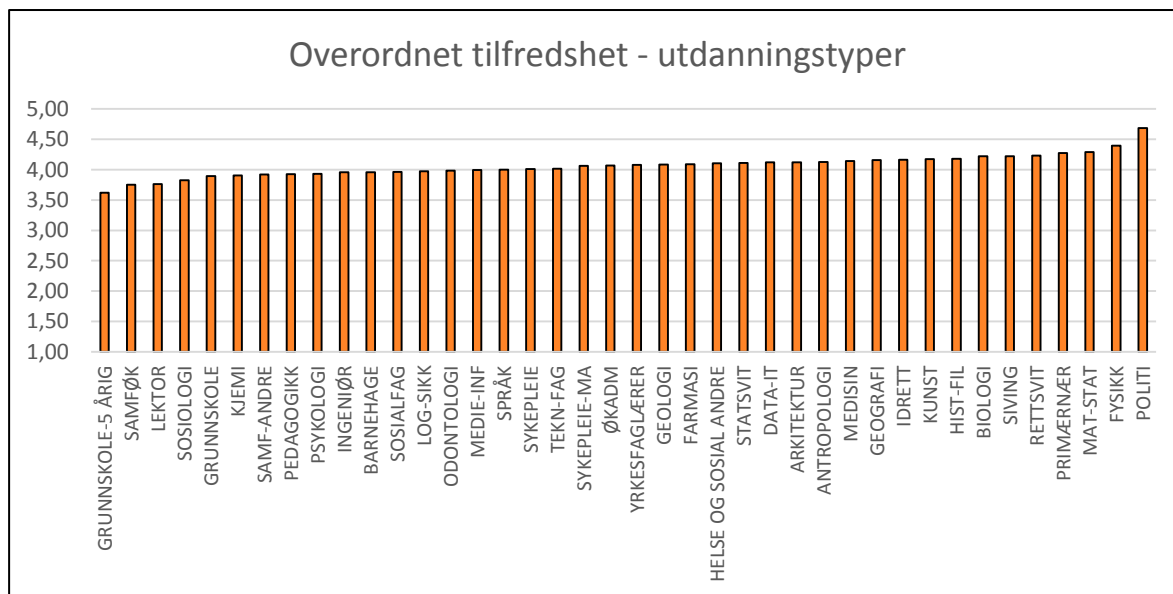
Spørsmålet oppnår gjennomgående høyere score enn de andre spørsmålene i skjemaet. Dette skyldes trolig at det er andre forhold enn de vi spør om som påvirker total tilfredshet. Det kan blant annet være ikke-faglige forhold som bosituasjon, fritidstilbud og generell trivsel. Grad av fornøydhet hos studentene kan også ha en sammenheng med hvilke forventninger og motivasjon studentene hadde da de begynte på studieprogrammet samt deres eget og medstudentenes faglige nivå. I kapittel 10 ser vi nærmere på hvorvidt de ulike elementene forklarer den overordnede tilfredsheten.

8.1 Overordnet tilfredshet fordelt på utdanningstyper og studieprogram

I denne delen ser vi på overordnet tilfredshet og variasjonen på utdanningstype- og studieprogramnivå.

Figuren under viser studentenes overordnede tilfredshet per utdanningstype. Som figuren viser er det relativt liten variasjon mellom de forskjellige utdanningstypene. Politiutdanning stikker seg klart ut og har høyest tilfredshet med en gjennomsnittsscore på 4,7. 5-årig grunnskolelærerutdanning har lavest gjennomsnittlig tilfredshet med 3,6. Både disse to og de andre utdanningstypene har stabile verdier over tid.

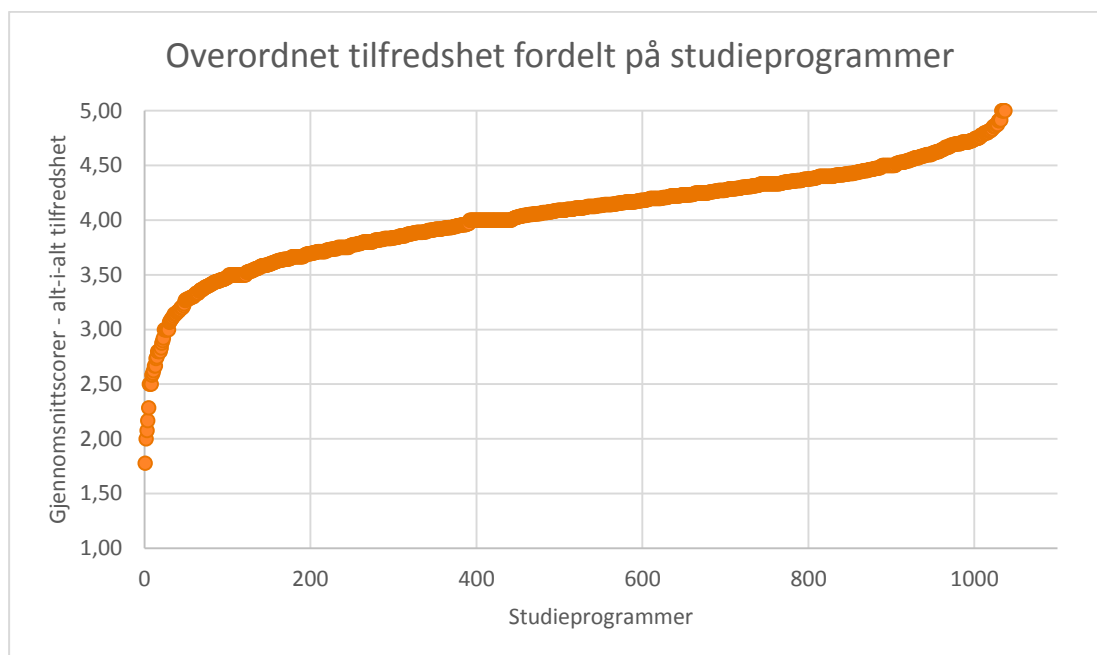
Figur 8.1.1: Overordnet tilfredshet (gjennomsnittsverdi) per utdanningstype.

På studieprogramnivå ser vi større variasjon i studentenes overordnede tilfredshet enn på utdanningstypenivå. Figuren under viser gjennomsnittsscoren per studieprogram, blant de 1 037 studieprogrammene som har nok svarende i 2017 til at de når terskelverdiene våre for visning i portalen¹⁵.

¹⁵ Nettportalen viser bare svardata på studieprogram som tilfredsstiller terskelverdiene våre for svarprosent og antall svarende, som er satt ut fra krav til robusthet og anonymitet. Hovedregelen er at minst 10 studenter skal ha svart for at vi viser svardata. Mer detaljer finnes under fanen *Terskelverdier og sammenslåing av resultater* på <http://studiebarometeret.no/no/artikkel/2>.

Figur 8.1.2: Overordnet tilfredshet (gjennomsnittscorer) per studieprogram.

Hver prikk i figuren over representerer ett studieprogram. Selv om gjennomsnittlig verdi på de aller fleste studieprogrammene ligger rundt 4,0, ligger ikke ubetydelige andeler en del over og en del under gjennomsnittet. Mens alle utdanningstyper bortsett fra tre har gjennomsnittsverdier på mellom 3,7 og 4,3, har omtrent halvparten av studieprogrammene gjennomsnittsverdier utenfor dette intervallet. 19 % av studieprogrammene har et gjennomsnitt på under 3,7, mens 30 % av studieprogrammene har et gjennomsnitt på over 4,3. Det er også enkelte studier som har gjennomsnittlig overordnet tilfredshet på under 3,0, som grovt sett betyr at flertallet av studentene er mer misfornøyde enn fornøyde. Dette gjelder imidlertid kun 23 studier (2,2 %).

8.2 Endringer over tid i overordnet tilfredshet per studieprogram

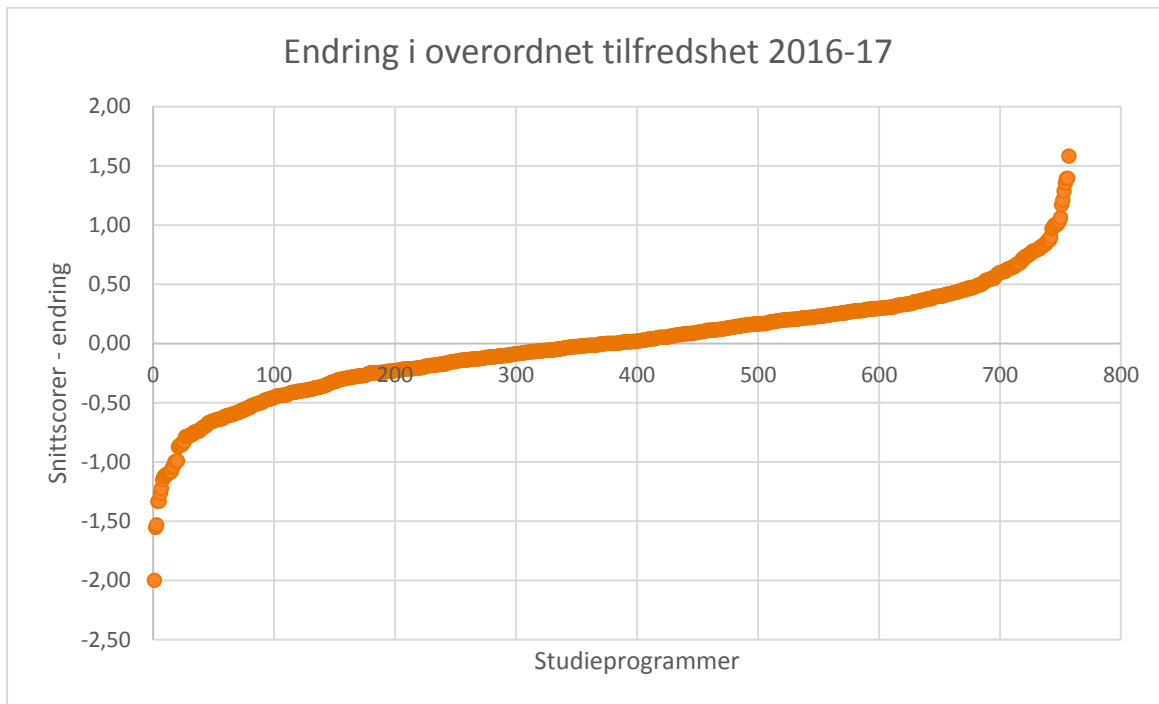
De fleste studieprogrammene (79 %) er rimelig stabile fra år til år. Omtrent 12 % scorer 0,5 poeng (på en skala fra 1–5) lavere enn ett år før, og 10 % scorer 0,5 poeng høyere eller mer enn ett år før. Tidligere analyser viser at studieprogrammene som har gjort det svakt ett år ofte gjør det noe bedre året etter. Det motsatte gjelder for de som har gjort det bra ett år. Dette fenomenet tyder på en utjevningseffekt, ofte kalt regresjon mot gjennomsnittet¹⁶.

I figur 8.1.3 vises en oversikt over endringer i gjennomsnittlig overordnet tilfredshet fra 2016 til 2017 for de totalt 757 studieprogrammene som nådde terskelverdiene for visning i portalen begge år. For de fleste studiene er endringene relativt små. 60 % av studiene hadde endringer i gjennomsnittsverdi på 0,3 eller mindre, mens hele 79 % av studiene fikk endret gjennomsnittsverdien med maks 0,5. Kun 27 studier (3 %) hadde en endring på mer enn 1,0 i enten positiv (10 studier) eller negativ (17 studier)

¹⁶ Regression to the mean («regresjon mot gjennomsnittet») viser til et statistisk fenomen der en variabel som har en ekstremverdi ved en måling har en tendens til å ha en verdi nærmere gjennomsnittet ved neste måling – og omvendt.

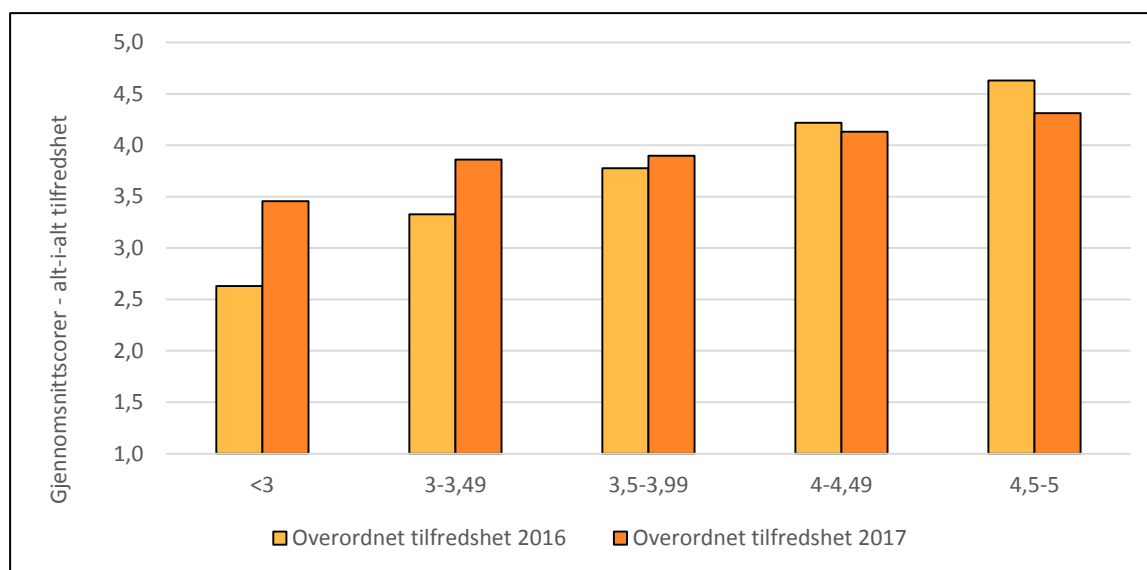
retning. Mange av programmene med størst endring over tid har få respondenter, dette er en av faktorene bak utjevningseffekten.

Figur 8.1.3: Endringer i overordnet tilfredshet mellom 2016 og 2017 per studieprogram.

Figur 8.1.4 (under) viser overordnet tilfredshet for studieprogrammer i 2016 og 2017, gruppert etter gjennomsnittlig verdi på overordnet tilfredshet i 2016. Også her tas det utgangspunkt i de 757 studieprogrammene som nådde terskelverdiene for visning i portalen begge år. Økningen i tilfredshet fra 2016 til 2017 er klart høyest blant studiene som i 2016 hadde en overordnet tilfredshet på mindre enn 3,0. Denne gruppen består imidlertid bare av 8 studier. Blant studiene med overordnet tilfredshet i 2016 på mellom 3,0 og 3,49 og mellom 3,5 og 3,99 stiger også tilfredsheten noe fra 2016 til 2017, mens studiene med overordnet tilfredshet på 4 til 4,49 og 4,5 til 5 i 2016 har en nedgang. Dette er ikke overraskende da studier med lav verdi i utgangspunktet har større forbedringspotensial enn studier med høy verdi. Dette viser at det er en viss utjevningseffekt tid for de enkelte studieprogrammene. Likevel viser figuren også at overordnet tilfredshet i 2017 stiger fra gruppe til gruppe. Studier med høy tilfredshet i 2016 har dermed også jevnt over høyere tilfredshet i 2017 enn studier med lav tilfredshet i 2016.

Figur 8.1.4: Overordnet tilfredshet 2016 og 2017 blant studieprogrammer, gruppert etter overordnet tilfredshet i 2016.

9 Tidsbruk

Studentenes studieinnsats blir sett på som en viktig indikator for studentenes læring. Høy studieinnsats er en forutsetning for at studentene skal sitte igjen med et godt læringsutbytte. Derfor spør vi om studentenes tidsbruk.

NOKUT endret spørsmålene om tidsbruk vesentlig i 2014, men beholdt de samme spørsmålene i 2015 og 2016. I 2017 justerte vi innholdet i parentes bak "Egenstudier" fra "(inkl. frivillig studiearbeid med andre studenter)" til "(lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid, etc.)". Justeringen ble gjort fordi den forrige parentes bare pekte på en viss form for studieaktivitet (samarbeid), men ikke på vanlige former for egenstudier som å lese pensum og å gjøre oppgaver.

Når det gjelder arbeid med obligatoriske oppgaver, har vi sterke indikasjoner på at noen studenter la inn dette i læringsaktiviteter organisert av institusjonen, mens andre har lagt det inn i egenstudier (som er NOKUTs intensjon). Det at studenter hadde ulik oppfatning av dette, var også medvirkende til beslutningen om å gjøre om teksten i parentes.

Ved å spesifisere flere studieaktiviteter i parentes bak egenstudier, blant annet «gjøre oppgaver», forventet vi en liten oppgang i rapport tidsbruk her. Samtidig forventet vi en liten nedgang i organiserte læringsaktiviteter, da en del studenter i tidligere år la inn arbeid med oppgaver her.

Studentene blir bedt om å oppgi gjennomsnitt ukentlig tidsbruk på organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid. Både veiledning og praksis skal inngå i anslagene. Vi spør studentene om følgende:

Figur 9.1: Tidsbruk på faglige aktiviteter: formuleringene i spørreskjemaet.

16. TIDSBRUK PÅ FAGLIGE AKTIVITETER

Anslå hvor mange timer per uke, i gjennomsnitt *hittil* på dette studiet (ikke medregnet ferier), du bruker på:

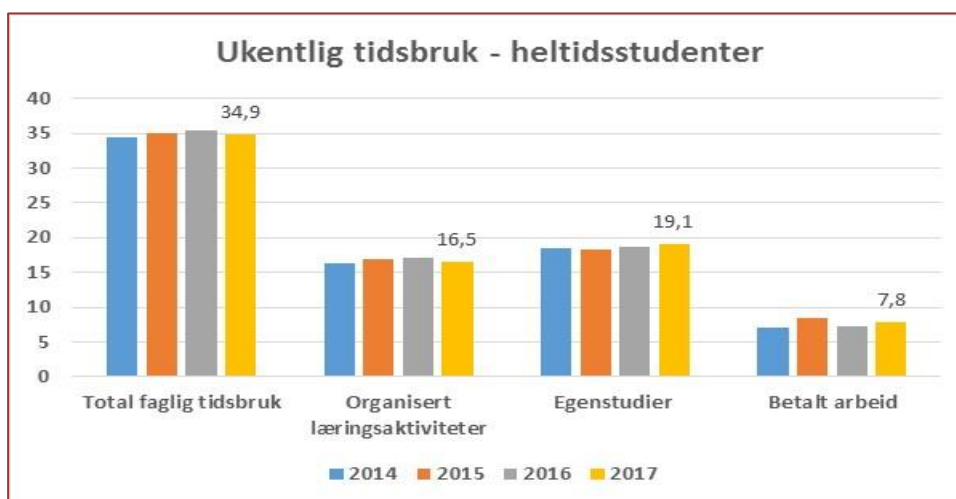
Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning, samt praksis hvis relevant)

Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid, etc.)

Studentene svarer med å skrive inn tall. Det er ikke mulig å skrive inn et tall som er lavere enn 0 eller høyere enn 80. En lignende regel gjelder for spørsmålet om betalt arbeid (ikke vist). Her må studentene skrive inn et tall som er mellom 0 og 50.

Frafallet på disse spørsmålene er på cirka 23 %, noe som er langt høyere enn på de andre spørsmålene i skjemaet. Dette samsvarer med tidligere år og skyldes nok i hovedsak at disse spørsmålene krever mer tid og innsats å svare på enn de andre spørsmålene, i tillegg til at de kommer sent i skjemaet. Det var ikke mulig å svare «Vet ikke» e.l. på disse spørsmålene. Tallene under er basert på studenter som er registrert på heltidsprogrammer.

Figur 9.2: Tidsbruk for heltidsstudenter (studenter registrert på heltidsprogrammer).¹⁷

¹⁷ Total faglig tidsbruk beregnes ved å addere hver students oppgitte verdi på organisert læringsaktivitet med hver students oppgitte verdi på egenstudier. Hvis en student ikke har svart på noen av tidsbruksvariablene, setter vi totaltid for denne studenten til «missing». Studenter som bare har tastet inn tall på den ene av de to tidsbruksvariablene, får en totaltid = den ene verdien de har tastet inn. «Missing» anses altså i praksis som 0 her. For disse studentene blir totaltid da lik svaret på den tidsbruksvariablen studenten har svart på. Denne variabelen kan da aggregeres til en totaltid på programnivå eller utdanningstypenivå. Å anse «missing» som 0 bidrar til å trekke ned gjennomsnittet – i forhold til en beregning der gjennomsnittene (per program eller andre enheter) av de to variablene beregnes og deretter adderes.

Figuren over viser at det kun er små endringer i faglig tidsbruk over tid. Heltidsstudentenes totale faglige tidsbruk (timer per uke) har hatt denne utviklingen fra 2014 til 2017: 34,4 – 35,0 – 35,5 – 34,9.

Som forventet, pga. justeringen av teksten i parenteser, fikk vi en liten nedgang i organiserte læringsaktiviteter og en liten oppgang i egenstudier i 2017. Noe variasjon fra år til år er naturlig og kan skyldes tilfeldigheter eller faktiske endringer i studieopplegg og populasjon («flinkere ungdom» e.l.). Eksempelvis var økningen i egenstudier fra 2015 til 2016, da skjema ikke ble endret, like stor som økningen fra 2016 til 2017.

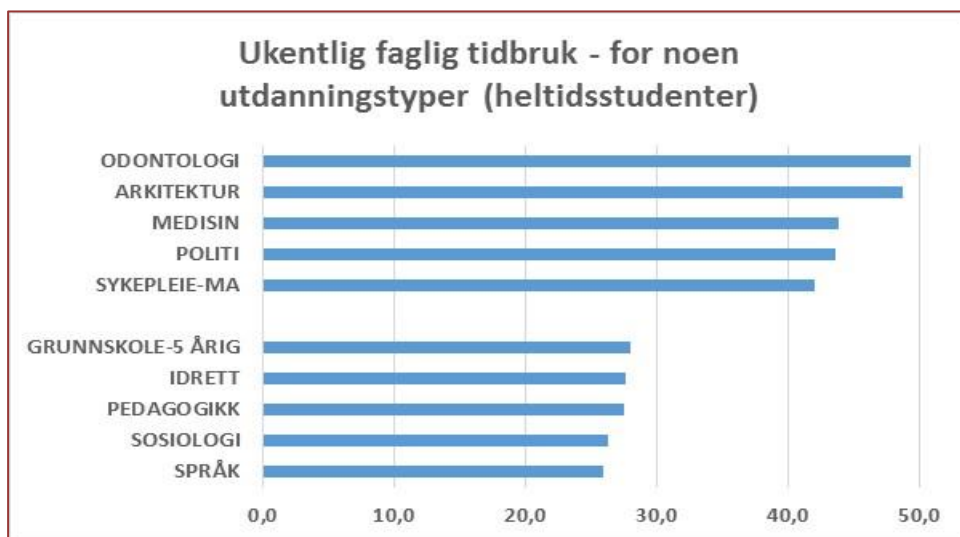
Organiserte læringsaktiviteter økte noe fra 2014 til 2016, men sank med 0,7 i 2017, til 16,5 timer per uke.¹⁸ Egenstudier økte noe, til 19,1 timer per uke, i 2017.¹⁹ Disse endringene kan delvis skyldes at spesifiseringer vi gjorde i parenteser i egenstudier fikk flere av respondentene til å legge tidsbruk på oppgaver inn her og ikke inn i organiserte læringsaktiviteter. Tidsrommet for datainnhenting ble skjøvet to uker frem i 2017. Forskyvningen kan ha påvirket rapportert tidsbruk noe, ved at det kanskje er noe mindre organiserte læringsaktiviteter senere i semesteret, men desto mer egenstudier pga. nært forestående eksamener.

Heltidsstudentene rapporterte i 2017 et ukentlig tidsbruk på betalt arbeid på 7,8 timer per uke på, som er noe mer enn i 2016 og noe mindre enn i 2015.

Om lag 1400 studentene på deltidsprogrammer rapporterte timetall. Disse studentene oppga at de brukte 11,8 (i gjennomsnitt) timer på organiserte læringsaktiviteter, 12,4 på egenstudier og 26,6 på betalt arbeid. Dette utgjør cirka 51 timer ukentlig til studier og jobb, noe som er godt over et normert ukesverk. Sammenlignet med 2016 var 2017-tallene, som for studenter på heltidsprogrammer, noe lavere på organiserte læringsaktiviteter og noe høyere på egenstudier.

Nedenfor viser vi total faglig tidsbruk per uke for utdanningstyper med studenter som rapporterer henholdsvis minst og mest tidsbruk.

Figur 9.3: Total faglig tidsbruk per uke blant heltidsstudenter - utdanningstyper med lavest og høyest verdier.

¹⁸ Tilsvarende tall (organiserte læringsaktiviteter) var 16,3 i 2014, 17,0 i 2015 og 17,2 i 2016.

¹⁹ Tilsvarende tall (egenstudier) var på 18,4 i 2014, 18,3 i 2015 og 18,7 i 2016.

Figuren over viser ukentlig tidsbruk på faglige aktiviteter fordelt på utdanningstypene der studentene bruker mest tid og minst tid. Det er store forskjeller på studentenes studieinnsats på tvers av utdanningstyper. Arkitektur- og odontologistudenter rapporterer at de bruker 49 timer i uken på faglige aktiviteter (akkurat som i 2016). De fem utdanningstypene med lavest faglig tidsbruk ligger alle under 30 timer i uken (akkurat som de gjorde i 2016).

Utdanningstypene med størst endring i total faglig tidsbruk fra 2016 til 2017 er antropologi (+ 4,3 timer), primærnæringsfag (+ 3,7 timer) og kunst (- 3,5 timer). Antropologi er blant de aller minste utdanningstypene (86 svarende i 2017) og dermed mer sårbar for endringer i studieplan, studentsammensetning etc. Primærnæringsfag har betraktelig flere respondenter (249). Her har mesteparten av økningen funnet sted i egenstudier, som er cirka 3 timer høyere i 2017 enn i 2016 og i 2015. Justeringen i teksten i den ene parentesen kan ha hatt et visst utslag i denne utdanningstypen. Kunstutdanninger har opplevd en nedgang i både i organiserte læringsaktiviteter og i egenstudier siden 2016. Nedgangen gjelder mange av studieprogrammene og kan skyldes den nevnte tekstlige justeringen.

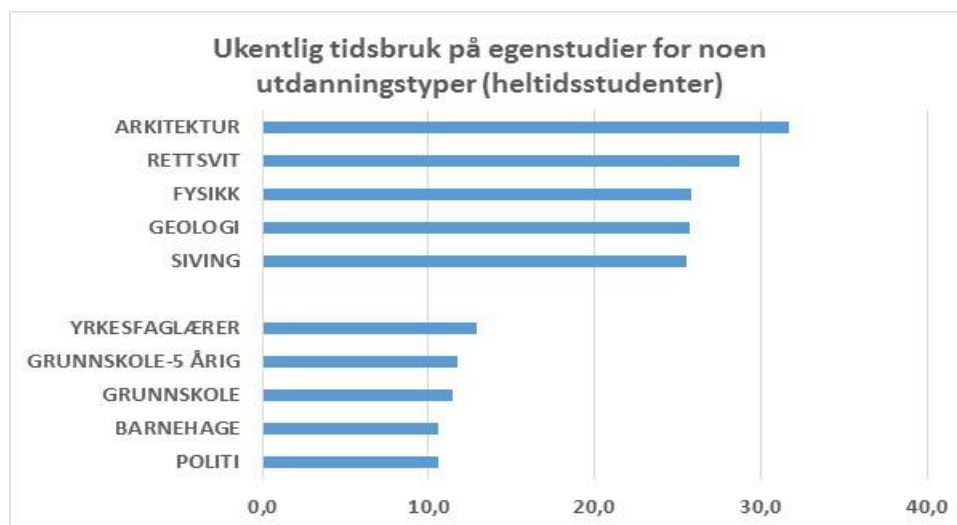
Se vedlegg for den totale faglige tidsbruken for de siste årene for alle utdanningstyper.

Under ser vi nærmere på tidsbruk fordelt på organiserte og ikke-organiserte faglige aktiviteter.

Figur 9.4: Tidsbruk på organiserte læringsaktiviteter per uke - utdanningstyper med hhv. lavest og høyest organiserte læringsaktiviteter i 2017.

Figur 9.5: Tidsbruk på egenstudier per uke - utdanningstyper med hhv. lavest og høyest egenstudier i 2017.

Forskjellene i de to overstående figurene skyldes i stor grad at det er bred variasjon i hvordan programmer innen utdanningstypene organiserer studiene og/eller variasjon i fagkultur. Profesjonsutdanningene har henholdsvis mest organiserte læringsaktiviteter og minst egenstudier, mens de som opererer i den andre enden av skalaen i stor grad er disiplinstudier. Innen politi er det stor forekomst av organisert læringsaktivitet og ditto lav forekomst av egenstudier, noe som i stor grad trolig skyldes at studentene er ute i praksis på det tidspunktet de mottar spørreskjemaet.

Alle utdanningstypene i diagrammene viser stabilitet over tid på den rapporterte tidsbruken. Blant noen av de andre utdanningstypene er det imidlertid større endringer. Endringene i organisert læringsaktivitet er gjennomgående små, størst endring har odontologi og kunst med -2,1. Endringene i egenstudier er større og flere, men bare språk har hatt en betraktelig nedgang (- 3,0). Flere har hatt en markant økning i egenstudier: primærnæringsfag (3,0), antropologi (3,8) og sykepleie-master (4,4).

Se vedlegg for den tidsbruk på organisert læringsaktivitet og egenstudier for alle utdanningstyper.

10 Hva er viktig for studentenes overordnede tilfredshet?

Vi har gjennomført en regresjonsanalyse for å undersøke sammenhengen mellom indeksene i Studiebarometeret 2017 og studentenes overordnede tilfredshet. Regresjonsanalysen har studentenes overordnede tilfredshet²⁰ som avhengig variabel. De uavhengige variablene består av ni indekser som er laget i Studiebarometeret for 2017. Indeksene varierer mellom 1 og 5. Disse indeksene er også presentert i nettportalen (www.studiebarometeret.no). Det er i tillegg kontrollert for gradsnivå (høyere nivå/masterprogrammer og lavere nivå/bachelorprogrammer) og utdanningstype. Kontrollvariablene er ikke vist i modellen under. Regresjonsanalysen er en lineær regresjonsmodell (OLS). Den avhengige variabelen behandles dermed som en kontinuerlig variabel i regresjonsanalysen, selv om den er på ordinalnivå.

²⁰ Spørsmålet som ble stilt var «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på», med svaralternativer fra 1 til 5.

Som for tidligere år finner vi at inspirasjonsindeksen har klart størst sammenheng med studentenes overordnede tilfredshet. Indeksene for undervisning, organisering og yrkesrelevans er også av betydning. Med unntak av vurderingsformer er resten av indeksene også signifikante, men med langt lavere b-koeffisienter (svak sammenheng med den avhengige variabelen). At disse likevel er signifikante må ses i sammenheng med det høye antallet respondenter.

Indeksen for vurderingsformer er akkurat ikke signifikant, med en p-verdi på 0,052. Dette spørsmålsbatteriet ble endret kraftig fra 2016 til 2017. To av spørsmålene ble beholdt, og det ble introdusert fire nye spørsmål. En tidligere analyse av dataene fra 2016 viste at indeksen da var signifikant, men med en svært lav koeffisient (nær null).

Tabell X: Regresjonsanalyse med overordnet tilfredshet som avhengig variabel.

	b	Std. feil
Undervisning	0,15***	0,008
Læringsmiljø	0,07***	0,008
Organisering	0,18***	0,007
Vurderingsformer	0,02	0,009
Medvirkning	0,06***	0,006
Inspirasjon	0,43***	0,008
Yrkesrelevans	0,19***	0,007
Eget engasjement	0,05***	0,006
Forventninger	0,02***	0,006
<i>Konstant</i>	-0,33***	0,003

*p<0,05 **p<0,01 ***p<0,001. n = 26 086.

Som en sikkerhet er analysen kvalitetssikret ved at det også er gjennomført en rangert (ordinal) logistisk regresjon med de samme uavhengige variablene og kontrollvariablene. En slik modell er bedre tilpasset målenivået til den avhengige variabelen. Tolkningen av resultatene endret seg ikke substansielt, med unntak av at indeksen for vurderingsformer ble signifikant på 0,05-nivå (p=0,023).

11 Refleksjoner

Den femte runden av Studiebarometeret, den årlige norske undersøkelsen om utdanningskvalitet, viser tydelig at studentene totalt sett er godt tilfreds med studieprogrammene de følger. Dette er også i tråd med resultatene for tidligere år. Likevel finnes det områder der studentene er mer kritiske og hvor det er et potensiale for forbedring. Studentene er blant annet fortsatt kritiske til hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp.

Digitalisering medfører store endringer for flere sektorer, inkludert høyere utdanning, og i 2017 lanserte Kunnskapsdepartementet en digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren. Resultatene fra årets undersøkelse viser at de fleste studentene opplever at de deltar mer aktivt i

undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler. De fleste studentene mener at undervisningslokalene er tilpasset bruk av digitale hjelpemidler og at digitale hjelpemidler brukes på en hensiktsmessig måte. Samtidig er det en stor andel av studentene som i liten grad opplever at digitale hjelpemidler brukes for å aktivt involvere studentene i undervisningen. Her er det store variasjoner mellom ulike utdanningstyper. Samlet sett er studentene jevnt over positiv til institusjonenes bruk av digitale hjelpemidler, men mange mener at omfanget bør være større.

Internasjonalisering er et viktig tema innenfor høyere utdanning, og det har blitt økt oppmerksom rundt dette de senere årene. Internasjonalisering er et bredt begrep som blant annet omfatter utveksling av studenter og vitenskapelig ansatte, bruk av gjesteforelesere og bruk av engelsk eller andre fremmedspråk i pensum og undervisning. I 2017 ville NOKUT dekke dette området grundig og inkluderte spørsmål som er ment å gi innsikt i mange sider ved internasjonalisering (se kapittel 6).

Årets undersøkelse viser at de fleste studentene som har vært på utveksling har positive erfaringer med dette. Mange studenter rapporterer imidlertid at de ikke er godt informert om utveksling eller at institusjonene oppmuntrer til å reise på utveksling.

En stor andel av studentene opplever at omfanget av internasjonalisering, målt ved blant annet undervisning på engelsk og andelen internasjonale studenter, på studieprogrammet er relativt lite. Resultatene viser også et forbedringspotensial når det gjelder faglig og sosial integrering mellom norske og internasjonale studenter, men samtidig er de internasjonale studentene om lag like fornøyde som de norske studentene med læringsmiljøet.

For institusjonene kan det være nyttig å undersøke resultatene for de enkelte studieprogrammene. Vi finner for eksempel studieprogrammer hvor studentene i liten grad opplever å få god informasjon om mulighetene for utveksling, samtidig som studentene selv oppgir at de er motivert for å dra på utveksling. Vi finner også eksempler på det motsatte: at studentene oppgir en lav motivasjon, samtidig som de mener de er godt informerte om muligheter for utveksling.

Når det gjelder spørsmålene knyttet til undervisning og veiledning, er studentene minst tilfreds når det gjelder antall tilbakemeldinger fra faglig ansatte. Dette resultatet har vært stabilt over tid og kan ses i sammenheng med resultatene fra underviserundersøkelsen, som ble gjennomført av NOKUT i 2017. Der oppgir en stor andel av underviserne i høyere utdanning at timeressursene til undervisning og veiledning må økes.

På nasjonalt nivå er det relativt små endringer i resultatene fra år til år. Det kan imidlertid være større endringer innenfor enkelte studieprogrammer. Her kan det avdekkes både styrker og svakheter. På den måten kan Studiebarometeret være et nyttig verktøy for institusjonene i arbeidet med å utvikle og forbedre studieprogrammene.

Vedlegg

Vedlegg 1: endring over tid, oversikt

Tabellen under viser hvilke *tema* vi har spurt om siden 2013. Endringer i formuleringer og inkludering/ekskludering av enkeltspørsmål i en indeks fremkommer ikke av tabellen.

	2013	2014	2015	2016	2017
UNDERVISNING OG VEILEDNING	JA	JA	JA	JA	JA
STUDIE- OG LÆRINGSMILJØ	JA	JA	JA	JA	JA
ORGANISERING AV STUDIEPROGRAMMET	NEI	NEI	NEI	NEI	JA
MEDVIRKNING	JA	JA	JA	JA	JA
ENGASJEMENT OG SAMMENHENG / STUDIEPROGRAMMETS EVNE TIL Å INSPIRERE	JA	JA	JA	JA	JA
RELEVANS FOR ARBEIDSLIVET	JA	JA	JA	JA	JA
EKSAMENS- OG VURDERINGSFORMER	JA	JA	JA	JA	JA
EGET LÆRINGSUTBYTTE	JA	JA	JA	JA	JA
OVERORDNET TILFREDSHET	JA	JA	JA	JA	JA
VALG AV STUDIEPROGRAM	JA	JA	NEI	NEI	NEI
OMFANG AV LÆRING	JA	NEI	NEI	NEI	NEI
OMFANG AV TILBAKEMELDING OG VEILEDNING	NEI	NEI	JA	NEI	JA*
TILFREDSHET MED TILBAKEMELDING OG VEILEDN.	NEI	NEI	JA	NEI	JA*
PRAKSIS	NEI	JA	JA	JA	JA
MÅL TIL KARAKTERER	JA	JA	JA	JA	JA
MOTIVASJON/ENGASJEMENT	NEI	JA	JA	JA	JA
FORVENTNINGER TIL LÆRERNE/INST.	NEI	NEI	JA	NEI	NEI
FORVENTNINGER FRA LÆRERNE/INST.	NEI	NEI	NEI	JA	JA
VIKTIGST FOR OVERORDNET VURDERING	NEI	NEI	JA	NEI	NEI
INTERNASJONALISERING	NEI	NEI	NEI	JA	JA
UTVEKSLING	NEI	JA	NEI	NEI	JA
DIGITALE VERKTØY/MEDIER	NEI	NEI	NEI	JA	JA
BRUK AV UNDERVISNINGS- OG ARBEIDSFORMER	JA	JA	JA	JA	JA*
BIDRAR UNDERVISNINGS- OG ARBEIDSFORMER	JA	JA	JA	JA	JA*
TIDSBRUK PÅ FAGLIGE AKTIVITETER	JA	JA	JA	JA	JA
TIDSBRUK PÅ BETALT ARBEID	JA	JA	JA	JA	JA
TIDSBRUK PÅ ANDRE IKKE-FAGLIGE AKTIVITETER	NEI	JA	NEI	NEI	NEI
ARBEIDETS RELEVANS	NEI	JA	NEI	NEI	NEI
FORELDRES UTDANNING	NEI	NEI	JA	JA	JA
KJØNN	NEI	NEI	NEI	JA	JA
MASTEROPPGAVE	NEI	NEI	NEI	JA	NEI

*Disse spørsmålsbatteriene var valgfrie i 2017 (hver institusjon kunne velge inntil 2 av 4 av de valgfrie batteriene).

Vedlegg 2: Overordnet tilfredshet 2013-2017, alle utdanningstyper

Utdanningstype	2013		2014		2015		2016		2017	
	Alt i alt	Antall ¹	Alt i alt	Antall ¹	Alt i alt	Antall ¹	Alt i alt	Antall ¹	Alt i alt	Antall ¹
ANTROPOLOGI	4,2	58	4	76	4	74	4,2	70	4,1	86
ARKITEKTUR	4,4	132	4,1	208	4,4	185	4,1	218	4,1	193
BARNEHAGE	4,1	677	3,8	949	3,9	1192	4,1	1300	4,0	1438
BIOLOGI	4	288	4,1	403	4,1	366	4,1	433	4,2	486
DATA-IT	4	421	4	597	4,1	758	4	783	4,1	917
FARMASI	4,3	107	4	112	4,2	171	4,1	171	4,1	215
FYSIKK	4,2	97	4,4	110	4,3	124	4,2	141	4,4	186
GEOGRAFI	4,1	69	4,1	101	4,3	93	4,1	74	4,2	75
GEOLOGI	4,2	119	4,2	184	4,1	201	4,1	192	4,1	199
GRUNNSKOLE	3,7	652	3,7	1071	3,8	1321	4	1491	3,9	1287
GRUNNSKOLE-5 ÅRIG	3,9	21	3,7	83	3,9	128	3,5	125	3,6	155
HELSE OG SOSIAL ANDRE	4,1	1300	4	1553	4,1	1789	4,1	1921	4,1	2377
HIST-FIL	4,2	721	4,2	844	4,1	845	4,1	874	4,2	1045
IDRETT	4,2	316	4,1	405	4,1	428	4,1	536	4,2	442
INGENIØR	3,8	920	3,9	1709	4	1947	3,9	1875	4,0	2000
KJEMI	4,1	154	4,1	205	4	214	4,1	260	3,9	244
KUNST	4,1	363	4,1	530	4,2	638	4,2	767	4,2	802
LEKTOR	3,7	261	3,8	383	3,8	460	3,8	485	3,8	586
LOG-SIKK	3,9	181	3,8	299	3,9	330	3,9	289	4,0	356
MAT-STAT	4,4	66	4,3	115	4,3	96	4,2	103	4,3	99
MEDIE-INF	3,9	297	4	442	4	549	4	631	4,0	681
MEDISIN	4,2	363	4,3	426	4,3	485	4,2	505	4,1	559
ODONTOLOGI	4,2	65	4,1	97	4	156	3,7	136	4,0	180
PEDAGOGIKK	4,1	551	4,1	682	4	768	4,1	745	3,9	868
POLITI	ikke med	ikke med	4,6	347	4,7	349	4,7	405	4,7	403
PRIMÆRNÆR	4,2	120	4,2	134	4,3	155	4,1	193	4,3	249
PSYKOLOGI	4	390	4	444	4	559	4	608	3,9	769
RETTSVIT	4,2	606	4,2	802	4,2	903	4,2	1055	4,2	1057
SAMF-ANDRE	4	132	4	117	4	172	3,8	138	3,9	153
SAMFØK	4	166	3,9	159	3,9	187	3,8	217	3,8	217
SIVING	4,3	926	4,2	1409	4,3	1332	4,2	1302	4,2	1693
SOSIALFAG	4,1	455	4,1	729	4,1	930	4,1	966	4,0	1142
SOSIOLOGI	4,1	153	4,1	139	4	164	3,8	170	3,8	243
SPRÅK	4	276	4	288	4,2	269	4	312	4,0	376
STATSVIT	4,1	381	4,1	526	4,1	513	4,2	555	4,1	692
SYKEPLEIE	4,1	1271	4,1	1704	4,1	2161	4	2315	4,0	2667
SYKEPLEIE-MA	4,4	74	4,2	93	4	179	4	235	4,1	286
TEKN-FAG	4,1	366	4	615	4,1	698	4,2	717	4,0	770
YRKESFAGLÆRER	4,2	158	4,2	184	4,1	243	4,1	233	4,1	285
ØKADM	4,2	2627	4,1	3653	4,1	3969	4,1	4027	4,1	4331

¹Antall studenter som har svart på spørsmålet: «Jeg er, alt i alt, fornøyd med studieprogrammet jeg går på»

Vedlegg 3: Indeksverdier og overordnet tilfredshet 2017 på alle utdanningstyper

Utdanningstype	Alt i alt	Undervisning og veil.	Studiemiljø	Organisering	Eksamen	Medvirkning	Inspirasjon	Praksis	Arbeidslivsrrelevans	Engasjement	Forventninger	Antall
ANTROPOLOGI	4,1	3,6	3,6	3,8	4,2	3,1	4,1		3,3	3,8	3,8	86
ARKITEKTUR	4,1	3,8	3,6	3,4	4,0	3,2	4,2	3,3	4,1	4,1	3,9	193
BARNEHAGE	4,0	3,4	3,6	3,3	3,9	3,0	3,8	3,6	4,4	3,5	3,7	1438
BIOLOGI	4,2	3,6	3,9	3,7	4,0	3,2	4,0	3,6	3,7	3,7	3,7	486
DATA-IT	4,1	3,6	3,9	3,7	4,1	3,4	3,9		4,2	3,5	3,6	917
FARMASI	4,1	3,5	3,7	3,6	3,9	3,0	4,0	3,5	4,4	3,7	3,8	215
FYSIKK	4,4	3,9	4,1	4,0	4,3	3,7	4,3		3,9	3,5	3,6	186
GEOGRAFI	4,2	3,6	3,8	3,6	4,0	3,4	4,0		3,6	3,7	3,7	75
GEOLOGI	4,1	3,6	3,8	3,5	3,9	3,3	4,0		3,8	3,8	3,6	199
GRUNNSKOLE	3,9	3,4	3,7	3,1	3,9	3,0	3,6	3,5	4,4	3,5	3,6	1287
GRUNNSKOLE-5 ÅRIG	3,6	3,4	3,4	3,1	3,9	2,8	3,5	3,4	4,3	3,4	3,7	155
HELSE OG SOSIAL ANDRE	4,1	3,5	3,7	3,5	4,0	3,2	4,0	3,6	4,2	3,7	3,9	2377
HIST-FIL	4,2	3,8	3,8	3,7	4,1	3,4	4,1	3,7	3,5	3,7	3,8	1045
IDRETT	4,2	3,6	3,8	3,6	3,9	3,3	3,9	3,5	3,7	3,4	3,8	442
INGENIØR	4,0	3,4	3,8	3,5	3,9	3,2	3,8		4,0	3,5	3,5	2000
KJEMI	3,9	3,6	3,8	3,6	4,0	3,3	3,8		3,7	3,5	3,7	244
KUNST	4,2	3,9	3,9	3,4	4,1	3,5	4,1	3,9	3,8	3,9	4,0	802
LEKTOR	3,8	3,4	3,7	3,3	3,9	2,9	3,7	3,1	4,2	3,5	3,6	586
LOG-SIKK	4,0	3,5	3,7	3,4	3,9	3,1	3,8		4,0	3,5	3,6	356
MAT-STAT	4,3	3,8	3,9	4,0	4,3	3,6	4,2		3,6	3,5	3,4	99
MEDIE-INF	4,0	3,7	3,8	3,6	4,0	3,4	3,9	3,6	3,8	3,6	3,7	681
MEDISIN	4,1	2,9	3,9	3,4	3,6	3,0	4,1	3,5	4,6	3,9	3,7	559
ODONTOLOGI	4,0	3,4	3,9	3,4	3,9	2,8	4,0	3,7	4,4	3,9	4,1	180
PEDAGOGIKK	3,9	3,6	3,7	3,5	4,0	3,2	3,9	3,3	4,0	3,8	3,7	868
POLITI	4,7	4,1	4,0	4,1	4,2	3,5	4,5	4,2	4,2	4,1	4,4	403
PRIMÆRNÆR	4,3	3,7	3,9	3,8	4,0	3,4	4,1	4,3	4,2	3,6	3,7	249
PSYKOLOGI	3,9	3,3	3,5	3,3	3,8	3,0	3,9	3,6	4,0	3,8	3,4	769
RETTSVIT	4,2	3,5	3,7	3,9	4,0	3,1	4,1	3,7	4,4	3,9	3,9	1057
SAMF-ANDRE	3,9	3,7	3,8	3,5	4,1	3,2	3,9		3,6	3,8	3,8	153
SAMFØK	3,8	3,2	3,6	3,6	3,9	3,1	3,7		3,5	3,6	3,2	217
SIVING	4,2	3,5	3,9	3,7	4,1	3,3	4,0		4,2	3,5	3,4	1693
SOSIALFAG	4,0	3,3	3,5	3,4	3,9	3,0	3,8	3,3	4,2	3,6	3,6	1142
SOSIOLOGI	3,8	3,4	3,6	3,6	4,0	3,1	3,8		3,2	3,5	3,6	243
SPRÅK	4,0	3,8	3,6	3,6	4,1	3,2	4,0	3,8	3,5	3,5	3,9	376
STATSVIT	4,1	3,6	3,8	3,7	4,1	3,2	4,0		3,6	3,6	3,6	692
SYKEPLEIE	4,0	3,3	3,7	3,4	3,9	3,0	3,8	3,7	4,6	3,7	3,8	2667
SYKEPLEIE-MA	4,1	3,6	3,9	3,4	4,1	3,0	4,1	3,8	4,4	4,1	4,0	286
TEKN-FAG	4,0	3,6	3,9	3,5	4,0	3,3	3,9	3,4	4,0	3,7	3,7	770
YRKESFAGLÆRER	4,1	3,6	3,9	3,4	3,9	3,2	3,9	3,7	4,1	3,6	3,9	285
ØKADM	4,1	3,4	3,8	3,8	4,0	3,2	3,9	3,3	4,1	3,6	3,6	4331

Vedlegg 4: Total faglig tidsbruk²¹ i alle utdanningstyper

Utdanningstype	2014	2015	2016	2017	Antall ¹
ANTROPOLOGI	29,3	29,5	28,3	32,6	86
ARKITEKTUR	45,4	48,2	49	48,8	193
BARNEHAGE	33,4	32,5	34,2	32,6	1438
BIOLOGI	36,7	38,9	37,8	37,5	486
DATA-IT	32,6	32,9	34,9	33,9	917
FARMASI	40,6	39,3	41,1	41,8	215
FYSIKK	37,3	41	41,5	39,0	186
GEOGRAFI	30,6	30,6	31,3	31,5	75
GEOLOGI	39,4	38,5	38,4	40,7	199
GRUNNSKOLE	31	30,7	31,5	29,0	1287
GRUNNSKOLE-5 ÅRIG	29,7	28,6	29	28,1	155
HELSE/SOSIAL AND.	35	35,2	35	35,6	2377
HIST-FIL	29,2	29,4	29	28,8	1045
IDRETT	28,1	29,8	29,7	27,7	442
INGENIØR	36,9	38,2	38,5	37,5	2000
KJEMI	37,5	38,8	40	38,8	244
KUNST	43,9	41,7	42,2	38,7	802
LEKTOR	32,3	30,8	32,1	31,9	586
LOG-SIKK	33,3	35,6	37	34,1	356
MAT-STAT	34,5	39,9	38	35,5	99
MEDIE-INF	29,7	31	30,8	32,9	681
MEDISIN	43	42,9	44,3	43,9	559
ODONTOLOGI	43,1	48	49,7	49,3	180
PEDAGOGIKK	28,2	27,7	28,3	27,5	868
POLITI	40	42,8	45,1	43,6	403
PRIMÆRNÆR	31,8	32,5	32,5	36,2	249
PSYKOLOGI	32,2	33,2	34	32,1	769
RETTSVIT	35	37,2	38,5	37,1	1057
SAMF-ANDRE	28,2	31,6	31,2	30,1	153
SAMFØK	34,5	35,8	34,2	31,6	217
SIVING	40,7	40,7	41,3	40,6	1693
SOSIALFAG	29,6	30,2	30,4	29,8	1142
SOSIOLOGI	26,7	28,9	24,7	26,3	243
SPRÅK	28	26,5	28,8	26,0	376
STATSVIT	30	31	29,9	31,1	692
SYKEPLEIE	39,8	38,9	39,9	39,3	2667
SYKEPLEIE-MA	32,3	37,7	40	42,0	286
TEKN-FAG	36,4	38,7	38,3	36,9	770
YRKESFAGLÆRER	30	32,1	33,5	32,0	285
ØKADM	31,4	32,7	32,5	32,4	4331

¹Antall studenter som har svart på minst ett av spørsmålene om faglig tidsbruk.

²¹ blant studenter på heltidsprogrammer

Vedlegg 5: Tidsbruk blant studenter på heltidsprogrammer i 2017

Utdanningstype	Organiserte læringsaktiviteter	Egenstudier	Totalt faglig tidsbruk	Betalt arbeid	Antall ¹
ANTROPOLOGI	7,4	25,2	32,6	9,2	86
ARKITEKTUR	17,5	31,7	48,8	4,3	193
BARNEHAGE	23,5	10,6	32,6	7,7	1438
BIOLOGI	17,1	20,7	37,5	4,9	486
DATA-IT	13,3	21,2	33,9	6,4	917
FARMASI	19,6	22,3	41,8	5,6	215
FYSIKK	14,3	25,8	39,0	4,0	186
GEOGRAFI	10,0	21,5	31,5	9,1	75
GEOLOGI	15,8	25,7	40,7	5,1	199
GRUNNSKOLE	18,3	11,5	29,0	7,9	1287
GRUNNSKOLE-5 ÅRIG	16,6	11,7	28,1	8,7	155
HELSE OG SOSIAL ANDRE	20,7	15,9	35,6	8,6	2377
HIST-FIL	10,2	19,5	28,8	8,8	1045
IDRETT	14,2	14,2	27,7	7,0	442
INGENIØR	18,3	19,8	37,5	6,2	2000
KJEMI	16,1	23,6	38,8	6,0	244
KUNST	17,1	22,3	38,7	5,7	802
LEKTOR	13,5	18,9	31,9	8,1	586
LOG-SIKK	17,1	17,6	34,1	11,3	356
MAT-STAT	11,8	23,7	35,5	5,4	99
MEDIE-INF	16,3	16,9	32,9	8,1	681
MEDISIN	22,0	22,1	43,9	5,5	559
ODONTOLOGI	27,6	22,4	49,3	3,4	180
PEDAGOGIKK	10,2	18,5	27,5	13,0	868
POLITI	34,7	10,6	43,6	3,0	403
PRIMÆRNÆR	18,0	18,4	36,2	7,4	249
PSYKOLOGI	10,5	21,7	32,1	7,8	769
RETTSVIT	8,8	28,7	37,1	8,1	1057
SAMF-ANDRE	9,9	21,8	30,1	11,0	153
SAMFØK	11,8	20,6	31,6	8,0	217
SIVING	15,3	25,5	40,6	4,2	1693
SOSIALFAG	16,6	14,3	29,8	8,2	1142
SOSIOLOGI	8,3	18,3	26,3	7,7	243
SPRÅK	10,6	15,9	26,0	8,2	376
STATSVIT	9,2	22,1	31,1	9,7	692
SYKEPLEIE	24,3	16,2	39,3	9,3	2667
SYKEPLEIE-MA	28,2	15,7	42,0	8,1	286
TEKN-FAG	16,8	20,8	36,9	6,0	770
YRKESFAGLÆRER	20,1	12,9	32,0	13,0	285
ØKADM	13,8	19,5	32,4	10,2	4331

¹Antall studenter som har svart på minst ett av spørsmålene om faglig tidsbruk.